

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра технологічної та професійної освіти

Виробнича (педагогічна) практика

Програма та методичні рекомендації
для здобувачів

спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості) та

спеціальності 015 Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології)
рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Кропивницький – 2023

УДК 378.147.091.33-027.22:6

B52

Виробнича (педагогічна) практика. Програма та методичні рекомендації для здобувачів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) та спеціальності 015 Професійна освіта (Комп'ютерні / Цифрові технології), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти: Навчально-методичний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. [уклад.: О.В. Абрамова, Л.В. Клочек, І.П. Краснощок Т.В. Куценко, М.І. Садовий, Д.В. Соменко, О.М. Трифонова, О.М. Щирбул]. Кропивницький: РВВ ЦДУ імені В. Винниченка, 2023. 55 с.

Укладачі:

Абрамова Оксана Віталіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри технологічної та професійної освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

Клочек Лілія Валентинівна – доктор психологічних наук, професор, доцент кафедри філософії, політології та психології ЦДУ ім. В. Винниченка.

Краснощок Інна Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

Куценко Тетяна Володимирівна – старший викладач кафедри технологічної та професійної освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

Садовий Микола Ілліч – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри технологічної та професійної освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

Соменко Дмитро Вікторович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри технологічної та професійної освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

Трифонова Олена Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, доцент кафедри технологічної та професійної освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

Щирбул Олександр Миколайович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри технологічної та професійної освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

Рецензенти:

Найдьонова Галина Георгіївна – кандидат педагогічних наук, завідувач педагогічною практикою ЦДУ ім. В. Винниченка.

Чистякова Людмила Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент кафедри технологічної та професійної освіти ЦДУ ім. В. Винниченка.

*Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради
Центральноукраїнського державного університету імені
Володимира Винниченка, протокол № 3 від 17 травня 2023 р.*

© Центральноукраїнський державний
університет імені Володимира Винниченка, 2023.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I. Загальні положення	4
II. Мета і завдання практики	5
III. Вимоги до баз практики	8
IV. Організація проведення практики	8
V. Зміст діяльності студента-практиканта	9
VI. Індивідуальні завдання	11
VII. Методичні рекомендації	11
VII.1. Методичні рекомендації щодо виконання завдань практики	11
VII.2. Методичні рекомендації щодо проходження студентами виробничої (педагогічної) практики в дистанційному режимі	14
VIII. Вимоги до звіту про практику	14
IX. Підведення підсумків практики	15
X. Форми і методи контролю, порядок проведення захисту звітів, критерії оцінювання	16
Рекомендована література	22
Додатки.	25
Додаток А. Зразок оформлення індивідуального плану з фаху	25
Додаток Б. Зразки оформлення документації педагогічної практики з фаху.	26
Додаток Б.1. Зразок оформлення уроку виробничого навчання. Титульна сторінка	
Додаток Б.2. Зразок оформлення плану уроку виробничого навчання	27
Додаток Б.3. Зразок оформлення заняття професійно-теоретичного навчання. Титульна сторінка	31
Додаток Б.4. Зразок оформлення конспекту уроку професійно-теоретичного навчання	32
Додаток Б.5. Зразок оформлення уроку з інформатичних дисциплін	34
Додаток Б.6. Схема логіко-дидактичного аналізу уроку	43
Додаток Б.7. Зразок оформлення заняття професійно-теоретичного навчання. титульної сторінки звіту з фаху	44
Додаток Б.8. Схема звіту практиканта	45
Додаток Б.9. Зразок оформлення витягу з протоколу педагогічної ради ЗПТО	46
Додаток В. Завдання педагогічного модуля	47
Додаток В.1. Оформлення план-конспекту залікового виховного заходу педагогічної практики у ЗПТО. Титульна сторінка	
Додаток В.2. Схема план-конспекту залікового виховного заходу педагогічної практики у ЗПТО	48
Додаток В.3. Орієнтовна схема самоаналізу виховного заходу	49
Додаток В.4. Зразок оформлення звітної документації педагогічного модуля для бакалаврів. Титульна сторінка	50
Додаток В.5. Схема звіту педагогічного модуля практики у ЗПТО	51
Додаток Д. Завдання психологічного модуля	52
Додаток Д.1. Зразок оформлення титульної сторінки звіту	
Додаток Д.2. Програма психолого-педагогічного вивчення академічної групи	53

ВСТУП

Виробнича (педагогічна) практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття першого освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» та спеціальності 015 Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології) і є складовою освітнього процесу, оскільки передбачає практичну професійну підготовку в умовах наближених до педагогічної діяльності педагогів професійного навчання. Вона є логічним продовженням теоретичного навчання і завершальним етапом професійної підготовки, що спрямована на закріплення та реалізацію набутих предметних, психолого-педагогічних, науково-методичних компетентностей необхідних для майбутньої діяльності в закладах професійної освіти.

Програма виробничої (педагогічної) практика відповідає положенню про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті ім. В. Винниченка, що визначає основні вимоги до планування, організації, змісту, проведення та підбиття підсумків практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Виробнича практика сприяє вдосконаленню набутих професійних знань та умінь студентів; сприяє розвитку педагогічного мислення, педагогічного цілеспрямованню; сприяє формуванню професійно значущих якостей особистості, навичок самоосвіти і самовдосконалення. Педагогічна практика в закладах професійної освіти охоплює компетенції діяльності на посаді майстра виробничого навчання, педагога професійного навчання, в комплексі з виховною роботою класних керівників.

Особливістю виробничої практики є те, що студенти заглиблюються у коло реальних проблем педагога професійного навчання, вивчають зміст і обсяг його роботи. Студенти набувають професійних навичок і вмінь роботи в реальних педагогічних умовах. Виробнича практика передбачає формування у студентів компетентностей необхідних для здобуття відповідного освітнього рівня.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виробнича (педагогічна) практика для здобуття першого освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», 015 Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології) є обов'язковою складовою освітнього процесу в університеті, оскільки вона передбачає практичну професійну підготовку в умовах наближених до педагогічної діяльності педагогів професійного навчання.

Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі ЦДПУ) розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;

- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН України від 08.04.1993 № 93;
- Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році;
- Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ЦДУ визначає основні вимоги до планування, організації, змісту, проведення та підбиття підсумків практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Практична підготовка здійснюється на оснащених відповідним чином базах закладів професійної освіти.

Виробнича (педагогічна) практика є складовою професійної підготовки фахівців ОР «Бакалавр» спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», 015 Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології) та передбачає педагогічну практику у закладі професійної (професійно-технічної) освіти, що триває 6 тижнів (9 кредитів ЄКТС). Базами проходження практики є заклади вищої освіти I-II рівнів акредитації (зклади професійної (професійно-технічної) освіти (ЗПТО), коледжі тощо). Підсумковий контроль – «диференційований залік».

Підсумки практики обговорюються і затверджуються на засіданні кафедри технологічної та професійної освіти, а також розглядаються на вченій раді факультету.

II. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета виробничої (педагогічної) практики студентів четвертого року навчання полягає в отриманні вмінь організовувати освітній процес у *закладі професійної (професійно-технічної) освіти* на посадах майстра виробничого навчання та педагога професійного навчання. Для досягнення мети виробничої (педагогічної) практики студенти мають: ознайомитися з педагогічною дійсністю закладів професійної (професійно-технічної) освіти; творчо використовувати теоретичні знання і практичні вміння, набуті в процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін, окремих методик і спеціальних дисциплін та застосовувати їх на практиці; оволодіти сучасними методами й формами організації праці в галузі професійної освіти, сформувані професійні уміння та навички роботи в реальних ринкових і виробничих умовах; зібрати матеріали для написання курсової роботи; підготуватись до державної атестації.

Основні завдання педагогічної практики:

- ознайомлення із змістом основних положень Державного стандарту професійно-технічної освіти та структури підготовки спеціалістів у закладі професійної (професійно-технічної) освіти;
- ознайомлення зі шляхами забезпечення освітньої, розвиваючої і виховної функцій підготовки учнів ЗПТО;

- здійснення зв'язків професійної підготовки з основами наук, інтеграція знань про техніку, технології та виробництво;
- ознайомлення з навчально-методичною документацією, змістом навчальних і робочих програм;
- визначення змісту роботи майстра виробничого навчання та педагога професійного навчання щодо організації, планування та матеріального забезпечення занять виробничого навчання та продуктивної праці учнів ЗПТО;
- визначення змісту роботи педагога професійного навчання щодо організації, планування та матеріального забезпечення професійно-теоретичного навчання учнів ЗПТО;
- оволодіння теоретичними і методичними знаннями та вміннями проведення уроків професійно-теоретичної підготовки відповідно до нових тенденцій реформування професійно-технічної освіти з використанням активних, інтерактивних методик, інформаційних засобів навчання;
- підготовка і розробка необхідної документації для проведення виробничого та теоретичного навчання;
- закріплення, поглиблення та збагачення знань, умінь і навичок із фахових і психолого-педагогічних дисциплін та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час педагогічної практики;
- підвищення професійної компетентності у відповідності з сучасними вимогами і стандартами;
- формування умінь професійного і педагогічного спілкування із учнівською аудиторією, створення творчої атмосфери у процесі заняття;
- вироблення умінь здійснювати методичний аналіз навчальних занять, самоконтролю й самооцінки процесу і результату педагогічної діяльності;
- аналізувати труднощі, які виникають у педагогічній діяльності й пошук шляхів їх вирішення;
- формування потреби в самоосвіті, самовдосконаленні у педагогічній діяльності;
- формування уявлень про посадові обов'язки, права та вимоги, які ставляться до сучасного педагога професійного навчання.

У результаті проходження виробничої (педагогічної) практики бакалаври вдосконалюють діагностичні, проєктувальні, конструктивні, комунікативні, гностичні, організаторські, дослідницькі, прикладні **компетентності**:

- *діагностичні* – вміння оцінювати рівень всебічного розвитку учнів, виявляти їхні індивідуально-психологічні особливості, а також специфіку міжособистісних взаємостосунків у спілкуванні учнів, педагогів, батьків;
- *проєктувальні* – вміння прогнозувати педагогічну діяльність, її мету, завдання й хід з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, їхнього соціального оточення;
- *конструктивні* – вміння цілеспрямовано організовувати й проводити цілісний педагогічний процес на основі теоретичних і технологічних знань; ефективно застосовувати в різних комбінаціях методи, форми й засоби навчання в умовах спільної діяльності педагогів та учнів;

- *комунікативні* – вміння спілкуватися з учнями, педагогами професійної освіти, колегами-практикантами, володіти культурою демократичного спілкування;
- *гностичні* – вміння виділяти, систематизувати й передбачати можливі здобутки і прорахунки у своїй професійній діяльності, можливості й способи їхнього запобігання; виділяти напружені, конфліктні й екстремальні моменти у професійній діяльності; проводити психолого-педагогічний аналіз навчально-виховного процесу як у цілому, так і частково; аналізувати досвід педагогів та особистий досвід у професійній діяльності;
- *організаторські* – вміння організовувати співпрацю учнів між собою та з педагогами;
- *дослідницькі* – вміння проводити діяльність обумовлену логікою наукового дослідження та особистісним ставленням, спрямованим на отримання нового знання;
- *прикладні* – (для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості): вміння застосовувати в практичній діяльності знання методів проектування, конструювання та технології виготовлення виробів легкої промисловості; вміння застосовувати і використовувати інструменти та обладнання для виготовлення одягу та здійснювати контроль якості виконуваних робіт;
(для студентів спеціальності Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології): навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність керувати навчальними/розвивальними проектами; здатність до впровадження в освітній процес інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на гуманістичний підхід та використання творчих методів у освітньому процесі; здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

Майбутній педагог професійного навчання повинен **знати**:

- місце та роль професійної освіти у здійсненні загальноосвітніх завдань у фізичному, інтелектуальному, соціальному і духовному розвитку особистості учнів закладу професійної (професійно-технічної) освіти;
- зміст, ідеї і принципи побудови Державного стандарту професійної освіти, навчальних і робочих програм професійно-теоретичного та виробничого навчання;
- характер і зміст роботи майстра виробничого навчання та педагога професійно-теоретичного навчання щодо організації, планування і матеріального забезпечення навчального процесу учнів ЗПТО (на уроках, позакласних заняттях при проходженні виробничої практики).

- **Уміти**:

- готуватися до теоретичних і практичних занять, правильно будувати й проводити ці заняття у закладі освіти і виробничих умовах, складати потрібну для занять навчально-методичну та технічну документацію;

- організувати проектно-технологічну діяльність учнів, суспільно корисну продуктивну працю учнів у виробничих умовах (добір видів праці, нормування, облік та ін.);
- організувати й проводити позакласну роботу учнів та факультативні заняття за спеціальністю;
- поєднувати навчання, виховання і розвиток учнів у процесі урочної і позакласної роботи.

III. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИКИ

Базами проходження практики студентів спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», 015 Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології) є заклади вищої освіти I-II рівнів акредитації (зклади професійної (професійно-технічної) освіти (ЗПТО), коледжі тощо). Практична підготовка здійснюється на оснащених відповідним чином базах закладів професійної (професійно-технічної) освіти на основі договору про проходження практики. Виробнича (педагогічна) практика проводиться в базових закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста Кропивницький. Для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) у Кропивницькому професійному ліцеї сфери послуг і торгівлі, для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології) практика проходить у наступних закладах: Кропивницьке вище професійне училище, Центральноукраїнське вище професійне училище імені Миколи Федоровського, Кропивницький фаховий будівельний коледж.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Перед початком практики проводиться настановна конференція, на якій студентів ознайомлюють із розподілом, завданнями, змістом діяльності студента-практиканта, вимогами щодо оформлення необхідної документації,

Педагогічна **практика має три етапи:**

- *підготовчий* – ознайомлення студентів з програмою педпрактики (мета, завдання, зміст практики), формою ведення звітної документації; знайомство з адміністрацією, педагогами професійного навчання, учнями навчального закладу професійно-технічної освіти; ознайомлення із структурою професійно-технічного навчального закладу; адаптація в освітньому середовищі;
- *основний* – робота студента в закладі професійної (професійно-технічної) освіти на посаді помічника класного керівника у закріпленій групі, а також майстра виробничого навчання та педагога професійного навчання (спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» та педагога професійного навчання (спеціальності 015 «Професійна освіта (Комп'ютерні / Цифрові технології) та науково-дослідна робота, пов'язана з педагогічною діяльністю;

- *підсумковий* – підбиття підсумків педпрактики, оформлення та здача звітної документації, оцінка виконаної студентами роботи.

У. ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Педагогічна практика передбачає три етапи.

Першим етапом виробничої (педагогічної) практики є:

- **Обов'язкова присутність студента на настановній конференції** з питань виробничої (педагогічної) практики.
- Зустріч з адміністрацією ЗПТО, закріплення студента за академічною групою, знайомство його з класним керівником, учнями, педагогами професійного навчання.
- Знайомство із специфікою освітнього процесу даного навчального закладу.
- Ознайомлення з кабінетами, майстернями та їх обладнанням.
- Вивчення планів роботи майстра виробничого навчання, педагогів професійного навчання (календарні й тематичні плани, а також плани роботи гуртків, факультативів, тощо).
- Визначення та опрацювання розділів і тем, які будуть вивчатися під час педпрактики.
- Відвідування й аналіз занять у закріпленій групі для вивчення учнівського колективу.
- Ознайомлення з досвідом роботи педагогів ЗПТО, вивчення різних методів та прийомів активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів.
- Ознайомлення з документацією групи (класні журнали).
- Бесіди з класним керівником про специфіку роботи з учнями закріпленої групи: особливості поведінки окремих учнів, рівень їхньої навченості, вихованості, культури, згуртованість колективу та ін.
- Складання індивідуального плану навчально-методичної та виховної роботи на весь період практики (протягом першого тижня), у якому планує проведення навчальних занять, виховних і позанавчальних заходів, що входять у період практики; відвідування теоретичних та практичних занять викладачів та інших практикантів; графік проведення залікових занять та затвердження його у групового методиста. (зразок оформлення індивідуального плану – Додаток А).

Другий етап практики (основний) включає в себе підготовку планів-конспектів навчальних занять, виховних і позанавчальних заходів та їх методичне забезпечення.

1. Виконуючи обов'язки **майстра виробничого навчання**, студент-практикант (спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) повинен:

- готувати і проводити заняття виробничого навчання (8-12 годин), ретельно аналізувати їх разом з майстром виробничого навчання групи, уважно ставитися до критичних зауважень, занотовувати їх і враховувати в

подальшій роботі для вдосконалення професійних умінь та навичок; до кожного заняття студент зобов'язаний мати план-конспект;

- зробити логіко-дидактичний аналіз теми, що викладається, на його основі розробити дидактичне забезпечення (зразки, картки-завдання);
- на заняттях використовувати різноманітні методи й методичні прийоми навчання й оптимально їх поєднувати для досягнення найбільшої ефективності;
- опановувати проблемні методи навчання й вчитися створювати такі проблемні ситуації, які стимулювали б учнів до самостійного пошуку розв'язання проблеми.

2. Виконуючи обов'язки **педагога професійного навчання** у закріпленій групі, студент-практикант (спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) та педагога професійного навчання (спеціальності 015 «Професійна освіта (Комп'ютерні /Цифрові технології) повинен:

- підготувати і провести 2 заняття зі спеціальних дисциплін, ретельно аналізувати їх разом з викладачем, уважно ставитися до критичних зауважень;
- використовувати різноманітні методи й методичні прийоми навчання предмету, оптимально їх поєднувати для досягнення найбільшої ефективності уроку стимулювати учнів до самостійного пошуку розв'язання проблеми, активізували їх дослідницьку діяльність;
- вивчати та запроваджувати різноманітні способи активізації пошуково-пізнавальної діяльності учнів на уроках з урахуванням сучасних навчальних та інформаційних технологій;
- використовувати ефективно поєднання різних організаційних форм роботи з метою реалізації індивідуалізації та диференціації навчання у сучасних умовах впровадження державного освітнього стандарту;
- користуватися різними засобами навчання та сучасними інформаційними технологіями, які сприяють підвищенню рівня самостійності в опануванні нових знань, формують елементи інформаційної культури учнів і, разом з тим, стимулюють інтерес учнів до вивчення предмету.

3. Виготовляти та використовувати на всіх своїх заняттях дидактичний матеріал, наочність.

4. Виготовити наочність на оцінку (захист наочності).

5. Проводити позакласну роботу: індивідуальна робота з учнями; засідання предметних гуртків, або факультативів (1 заняття), КВК, вікторини; випуск тематичних газет, бюлетенів, альбомів і та ін.

6. Вивчати педагогічний досвід викладачів даного навчального закладу в різних групах, відвідувати і аналізувати їх заняття. По можливості відвідувати і аналізувати заняття інших студентів-практикантів, брати участь у їх обговоренні.

7. Виконувати функції помічника класного керівника. Разом з групою брати активну участь у загально-училищних виховних заходах.

8. Виконати завдання педагогічного модуля, яке включає: індивідуальний план навчально-виховної роботи студента; конспект залікового виховного заходу із самоаналізом та оцінкою класного керівника; звіт з виховної роботи.

9. Виконати завдання з психології, яке полягає в проведенні психолого-педагогічного вивчення академічної групи професійно-технічного навчального закладу як малої соціальної групи. На основі матеріалів психологічного дослідження групи (бланки відповідей, заповнені учнями під час проведення методик) скласти психолого-педагогічну характеристику групи.

10. Брати участь у роботі науково-методичних семінарів, методичних об'єднань, педрадах (за згодою адміністрації) тощо.

11. Проводити роботу з професійної орієнтації учнів.

Третім етапом (заключним) практики передбачається підготовка студентом звіту, усієї необхідної документації та участь у підсумковій конференції на якій презентуються та оцінюються результати практики.

Зміст педагогічної практики визначають чотири модулі: фаховий, педагогічний, психологічний, організаційний.

VI. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

За час проходження виробничої (педагогічної) практики в закладі професійної (професійно-технічної) освіти студенти збирають матеріали для написання курсових проєктів, індивідуальних завдань, а також матеріали для підготовки до державної атестації.

VII. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

VII.1. Методичні рекомендації щодо виконання завдань практики

Для ефективної організації практики студентам необхідно скласти індивідуальний план відповідно до завдань модулів за видами діяльності. За час проходження практики студенти виконують завдання: з фахового модуля, модулів із педагогіки та психології.

Таблиця VII.1.

Види діяльності практиканта

	Вид роботи	Терміни*
1	Скласти індивідуальний план роботи, графік проведення занять, які узгодити із керівниками практики	1-й тиждень практики
2	Відвідувати заняття із групою відповідно до розкладу	1 - 3 тиждень практики
3	Розробити 2 розгорнутих плани-конспекти з виробничого навчання	2 та 4 тиждень практики
4	Розробити 3 розгорнутих плани-конспекти для проведення занять з теоретичного навчання	3, 5, 6 тиждень практики
5	Провести 2 заняття виробничого навчання	2 та 4 тиждень

	Провести 3 заняття теоретичного навчання	3 та 4 тиждень
6	Відвідувати заняття інших студентів-практикантів, взяти участь у їхньому обговоренні та написати аналіз 1 відвіданого заняття (оформити письмово)	3-6 тиждень практики
7	Взяти участь у позанавчальних заходах ЗПТО	протягом практики
8	Проводити необхідну роботу помічника класного керівника групи за якою закріплений практикант: відвідувати та проводити класні години тощо	протягом практики
9	Підготувати та скласти конспект 1 виховного заходу	2-5 тиждень практики
10	Провести 1 заліковий виховний захід	3-5 тиждень
11	Вести щоденник практики	протягом практики
12	Виконати завдання психологічного модуля, провести психологічні дослідження	протягом практики
13	Виконати індивідуальне завдання фахового модуля	протягом практики
14	Оформити звіт про проходження практики	6-й тиждень практики
15	Оформити документацію згідно вимог	6-й тиждень практики

Фаховий модуль. Завдання фахового модуля визначені програмою практики та поетапно розкриті в змісті діяльності студента-практиканта. Після завершення педагогічної практики студенти подають документацію на перевірку методистам (зразки оформлення – Додатки):

- щоденник практики (зразок оформлення індивідуального плану – Додаток А);
- один розгорнутий конспект проведеного уроку виробничого навчання (зразок оформлення титульного листа та конспекту уроку – Додаток Б.1, Б.2).
- один розгорнутий конспект проведеного заняття теоретичного навчання, (зразок оформлення титульного листа та конспекту заняття – Додаток Б.3, Б.4).
- логіко-дидактичний аналіз відвіданого заняття (орієнтовна схема – Додаток Б.5.);
- Наочність, виготовлену за період практики;
- Письмовий звіт про проходження педагогічної практики, затверджений методистом від бази практики (зразок: титульна сторінка Додаток Б.6, схема звіту Додаток Б.7). До звіту можна додати інші матеріали і документи, які, на думку, студента, є цінними і такими, що доповнюють презентовані матеріали (фотографії тощо).
- Витяг з протоколу педагогічної ради ЗПТО за підсумками педпрактики, затверджений директором навчального закладу (зразок – Додаток Б.8).

Педагогічний модуль. Зміст завдання педагогічного модуля: студенти виконують обов'язки помічника класного керівника в групі, де проходять педагогічну практику.

Завдання педагогічного модуля:

- індивідуальний план навчально-виховної роботи студента;
- конспект залікового виховного заходу (зразок титульної сторінки (Додаток В.1) та схеми план-конспекту (Додаток В.2) із самоаналізом (орієнтовна схема – Додаток В.3) та оцінкою класного керівника;
- звіт з виховної роботи (зразок оформлення титульної сторінки (Додаток В.4) та схеми звіту (Додаток В.5).

Завдання 1. Ознайомлення з психолого-педагогічними особливостями ЗПТО, педагогічного колективу, колективу закріпленої групи, діяльності класного керівника.

Завдання 2. На основі діагностування та аналізу виховного процесу та рівня вихованості учнів в закріпленій групі скласти власний індивідуальний план виховної роботи на період педагогічної практики.

Завдання 3. Окреслення не менше двох проблемних педагогічних ситуацій, їх аналіз та формулювання і розв'язання педагогічних задач.

Завдання 4. Брати активну участь у конструюванні, здійсненні, діагностуванні виховного процесу в закріпленій групі; постійно аналізувати педагогічну діяльність, брати участь у роботі семінарів, методичних об'єднань, збирати матеріал із теми науково-дослідної роботи

Підготувати та провести один заліковий захід. Як правило, заліковим для студентів є підготовка і проведення виховного заходу у формі бесіди, диспут, дебати (обрати із перелічених).

Завдання 5. Підготувати звітну документацію щодо виконання завдань з педагогіки.

Психологічний модуль. Завдання з психології полягає в проведенні психолого-педагогічного вивчення академічної групи професійно-технічного навчального закладу як малої соціальної групи.

Зміст завдання задається «Програмою вивчення класу як малої соціальної групи», яка включає такі компоненти: загальні дані про групу; структура групи; спрямованість групи, а саме характеристика її навчальної діяльності, громадянська діяльність, трудова діяльність, інші види діяльності; підготовленість групи за видами діяльності; психологічна єдність групи – інтелектуальна, емоційна, вольова; рівень розвитку групи; педагогічне керівництвом групою, загальні висновки і рекомендації щодо подальшого розвитку та функціонування групи.

Вивчення учнівської групи передбачає вироблення вміння спостерігати, фіксувати й аналізувати різноманітні прояви в житті колективу; навчатися застосовувати спеціалізовані психологічні методи для вивчення різних сторін життєдіяльності групи (анкети, тести, опитувальники, соціометрію, бесіду, аналіз продуктів діяльності учнів); виробити професійні вміння і навички узагальнення, інтерпретації матеріалу психолого-педагогічних досліджень з метою відтворення цілісної картини життя групи як малої соціальної групи.

Перед студентами висуваються конкретні завдання: навчатися формувати перше враження про групу на основі бесід з її класним керівником, учителями, адміністрацією навчального закладу, вивчення документів, що відображають

життя колективу; встановити довірливі стосунки з групою і провести низку психолого-педагогічних досліджень, що включає застосування методів спостереження, та 2-х методик, спрямованих на дослідження різних сторін життєдіяльності групи.

Зразки оформлення звіту психологічного модуля та програми психолого-педагогічного вивчення колективу показані у Додатку Д.

Результати педагогічної практики студентів у частині виконання завдання з психології відтворюються у складанні ними письмового звіту.

VII.2. Методичні рекомендації щодо проходження студентами виробничої (педагогічної) практики в дистанційному режимі

У період проходження педагогічної практики у ЗПТО в умовах карантинних обмежень студенти повинні виконати наступні завдання:

1. Проаналізувати сайт закладу освіти, за яким вони закріплені на період проходження практики, зокрема:

- вивчити меню сайту;
- ознайомитися з напрямками методичної роботи закладу освіти;
- ознайомитися з діяльністю методоб'єднання з фаху;
- опрацювати методичні розробки вчителів для дистанційної освіти (в т.ч. розміщених на авторських блогах вчителів з фаху).

2. Розробити рекомендації по вдосконаленню сайту закладу освіти.

3. Ознайомитись із календарно-тематичним плануванням з професійно-теоретичного навчання учнів ЗПТО на період проходження практики.

4. Ознайомитись із календарно-тематичним плануванням виробничого навчання на період проходження практики в закріпленій групі.

5. Розробити модель (конспект) двох уроків теоретичного навчання в ЗПТО з використанням мультимедійного їх забезпечення на основі компетентнісного підходу.

6. Розробити модель (конспект) двох уроків виробничого навчання в ЗПТО з використанням мультимедійного їх забезпечення на основі компетентнісного підходу.

7. Створити тестові завдання для дистанційного контролю знань учнів з розроблених тем і з використанням різних платформ (Google і т.д.).

8. Запропонувати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

9. Створити рекламні матеріали *профорієнтаційного напрямку* своєї спеціальності. Це можуть бути банери, буклети тощо.

10. Скласти графік виконання завдань (індивідуальний план) за видами робіт, ретельно спланувавши завдання. Записи фіксувати в *щоденнику*.

VIII. ВИМОГИ ДО ЗВІТІВ З ПРАКТИКИ

Вимоги до оформлення звіту з фаху

Для оформлення звіту з фаху необхідно послідовно розкрити виконання завдань практики відповідно до розділів (навчально-методична робота, виховна робота, інші види робіт). Вказати теми відвіданих та проведених

занять. Детально описати процес підготовки до проведення занять виробничого та теоретичного навчання. Описати всі види діяльності під час проходження практики. Перелічити результати діяльності. Зробити висновки та пропозиції щодо організації практики.

Звіт роздрукувати на аркушах А4; текст 5-10 сторінок; редактор Microsoft Word 2003, 2007, 2010, 2013; розмір шрифту – 14; міжрядковий інтервал -1,5; абзац – 1,25; поля – 2,5 см.

Вимоги до оформлення звіту з педагогіки

Зразки оформлення та структури звіту з виховної роботи показані у Додатку В. Орієнтовну схему самоаналізу виховного заходу наведено у Додатку В.3.

Докладніше з переліком та змістом завдань педагогічного модуля можна ознайомитися у навчально-методичному посібнику:

Радул В. В., Кравцова Т. О., Краснощок І. П. Педагогічна практика (виконання навчальної програми з педагогіки): Навчально-методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 160 с.

Вимоги до оформлення звіту з психології

Звіт про виконання завдання з психології містить:

1. **Психолого-педагогічну характеристику учнівської групи.** Психолого-педагогічна характеристика учнівської групи складається за «Програмою вивчення учнівської групи» обсягом близько п'яти сторінок друкованого тексту (розмір шрифту - 14, міжрядковий інтервал - 1).

2. **Додатки.** Додатки включають:

1. Протоколи анкетування, тестування учнів (не менше 2 групових досліджень). Бланки відповідей, заповнені учнями, з подальшою обробкою результатів і висновками тощо.

2. Таблиці, в яких систематизовано отримані результати застосованих методик (по кожній методиці окремо).

Текст звіту і додатки подаються у папці.

З переліком та змістом методик, які рекомендуються для реалізації завдання з психології, можна ознайомитися у *навчально-методичних посібниках*:

1. *Клочек Л. В., Ржевська-Штефан З.О. Педагогічна практика студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: психологічний модуль. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. В. Винниченка, 2019. 58с.*

2. *Гуцало Е. У. Від теорії – до практики: дослідження малої навчальної групи (класу) студентами-практикантами педагогічного університету Навчально-методичний посібник. Частина III. Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2012. 83с.*

ІХ. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки педагогічної практики підбиваються на засіданні педради (малий склад) закладу професійної (професійно-технічної) освіти та на

підсумковій конференції, в якій обов'язково беруть участь всі методисти та студенти, які пройшли педагогічну практику. На підсумкову конференцію з педагогічної практики студенти готують тематичні доповіді, в яких розкривають вивчений ними досвід роботи педагогів професійного навчання, класних керівників та своїх педагогічних знахідок й пропозицій щодо поліпшення проведення педагогічної практики.

Х. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

По закінченню практики у дво-, триденний термін студент зобов'язаний надати звітну документацію керівникам практики (методистам) на перевірку.

Підсумки практики проводяться у формі звітної конференції. На підсумковій конференції: студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання; методисти аналізують роботу студента протягом терміну практики та якість оформлення звітної документації; керівник практики оголошує загальні оцінки студентів. Підсумкова атестація з виробничої практики проводиться у формі *диференційованого заліку*.

Виробнича (педагогічна) практика оцінюється за чотирма модулями: організаційний, фаховий, педагогічний, психологічний.

Таблиця V.1

Розподіл балів за видами робіт

Завдання модуля	Кількість балів	Оцінює
I. Організаційний модуль: 1. Зміст та оформлення документації. 2. Виконання вимог педагогів і адміністрації ЗПТО, методистів кафедр (ставлення до педпрактики).	5	керівник практики
II. Фаховий модуль: II.1. Результати звітної документації проведених занять виробничого навчання. Якість проведення занять. II.2. Результати звітної документації проведених занять професійно-теоретичної підготовки із спеціальних предметів. Якість проведення занять. II.3. Виготовлення наочності та її захист.	50	методист з фаху
IV. Педагогічний модуль: 1. Виконання завдання з педагогіки. 2. Виховна робота з групою.	25	методист з педагогіки
V. Психологічний модуль: 1. Виконання завдання з психології.	20	методист з психології
Всього:	100	керівник практики

Загальна оцінка за результатами педагогічної практики не виставляється у випадку невиконання хоча б одного із завдань.

Критерії оцінювання організаційного модуля:

- *5 балів* – студент вчасно здав на перевірку документацію оформлену за вимогами. В процесі роботи виявив високий рівень теоретичної та методичної підготовки.

- *4 бали* – документацію надано вчасно, оформлено якісно, однак у процесі роботи допущено незначні фактичні або методичні помилки.

- *3 бали* – документацію надано невчасно, її оформлення є не дуже якісним. Усі необхідні складові звіту оформлені, але до них є суттєві зауваження. В процесі роботи були допущені фактичні або методичні помилки.

- *2 бали* – документація надана невчасно, її оформлення неякісне або не зовсім відповідає вимогам.

- *1 бал* – документація надана невчасно, її оформлення зовсім не відповідає вимогам.

Критерії оцінювання модуля з фаху

За проведення занять виробничого навчання:

- *19-20 балів* – студент повністю виконав програму практики, виявив високий рівень опанування програми практичної підготовки учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти (ЗПТО) швейного профілю/ профілю з цифрових технологій. Проявив самостійність, уміння робити висновки та узагальнення, здійснювати аналіз педагогічного процесу. Під час практики проводив заняття із застосуванням сучасних педагогічних технологій навчання. Засвідчив належну фахову та методичну підготовку, показав високу загальну, педагогічну й мовну культуру, здатність до самоаналізу власної діяльності. Оформлення конспектів відповідає вимогам.

- *15-17 балів* – студент повністю виконав програму практики, опанував програмний матеріал практичної підготовки учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти (ЗПТО) швейного профілю/ профілю з цифрових технологій, виявив при цьому достатній рівень компетентності. Студент вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію, виявляє самостійність у підготовці та проведенні занять виробничого навчання. Оформлення конспектів відповідає вимогам.

- *12-14 балів* – студент виявляє базові знання, може помітити неточності у відповідях учнів, припускається методичних та теоретичних помилок під час проведення занять виробничого навчання; оформлення конспектів не достатньо належне.

- *11 балів і менше* – студент не виконав більшість завдань практики. Отримав негативний відгук про роботу під час практики. Виконав лише окремі види робіт.

За проведення занять професійно-теоретичної підготовки:

- *18-20 балів* – студент повністю засвоїв програму професійно-теоретичної підготовки в ЗПТО швейного профілю / профілю з цифрових технологій, виявив високий рівень опанування програмового матеріалу, самостійність, поглибив теоретичні знання, набув досвіду їх творчого застосування на практиці. Уміє правильно ставити мету, формулювати завдання й адекватно їх реалізовувати під час проведення занять професійно-теоретичної підготовки, виготовляє необхідну наочність на професійному рівні. На високому рівні виконаний звіт.

- *15-17 балів* – студент повністю виконав програму профільного навчання, виявив належний рівень теоретичної та практичної підготовки, продемонстрував уміння відбирати інформацію, необхідну для проведення занять професійно-теоретичної підготовки. Практикант продемонстрував достатній рівень самостійної систематизації фактичного матеріалу, визначення мети й основних завдань теоретичних занять, виготовляє необхідну наочність на належному рівні. Виявляється достатній рівень компетентності. На достатньому рівні виконаний звіт.

- *12-14 балів* – студент в основному виконав програму професійно-теоретичної підготовки в ЗПТО швейного профілю / профілю з цифрових технологій. Неточно сформульовані мета й основні завдання занять теоретичного навчання. Відповідно не продемонстроване уміння реалізовувати поставлені керівником практики завдання. Недостатній рівень підготовки до занять та виготовлення наочності. Усі необхідні складові звіту оформлені, але мають суттєві зауваження.

- *11 балів і менше* – студент не виконав програми професійно-теоретичної підготовки. Відсутнє уміння добирати наукову інформацію, необхідну для проведення позаурочних занять (факультативів, гуртків), не виконано зразки наочності. Документація представлена на перевірку не у повному обсязі.

За виготовлення наочності та її захист:

- *10-9 балів* – студент показав високий рівень якості виконаного завдання, з дотриманням технічних вимог, під час захисту переконливо аргументував обраний спосіб обробки.

- *8-7 балів* – студент показав достатній рівень якості виконаного завдання, були допущені незначні порушення технічних вимог, під час захисту аргументував обраний спосіб обробки.

- *6 балів* – студент виконав завдання, з незначним порушенням технічних вимог, під час захисту невпевнено аргументував обраний спосіб обробки.

- *5 балів і менше* – студент виконав завдання не якісно, з порушенням технічних вимог, або таке, що не відповідає тематиці проведених занять.

Критерії оцінювання психологічного модуля:

- *18-20 балів* – студент-практикант повністю виконав програму вивчення групи ЗПТО як малої соціальної групи, виявив високий рівень опанування програмового матеріалу, самостійність, збагатив та поглибив теоретичні

знання, набув досвіду їх творчого застосування на практиці. Уміє спостерігати, аналізувати, узагальнювати психологічні факти, об'єктивно оцінювати соціальні дії учнів. На високому рівні виконаний звіт, де продемонстровані психологічні уміння аналізувати психічні факти об'єкта дослідження. Практикант виявив здатність до рефлексії, уміння аналізувати власну діяльність, правильно ставити мету, формулювати завдання й адекватно їх реалізовувати під час проходження практики.

- *16-18 балів* – студент-практикант повністю виконав програму вивчення групи ЗПТО як малої соціальної групи, виявив належний рівень теоретичної та практичної підготовки, продемонстрував уміння відбирати суттєву інформацію, необхідну для повного висвітлення результатів спостереження та застосування діагностичних методик. Практикант продемонстрував достатній рівень самостійної систематизації фактичного матеріалу, здатності до узагальнення і формулювання висновків, визначення мети й основних завдань дослідження. У цілому спостерігається методологічно грамотне вивчення структури класу групи. Продемонстрований достатній рівень обґрунтованості висновків і рекомендацій, сформульованих у звіті, але спостерігаються логічні похибки. Виявляється достатній рівень компетентності бакалавра.

- *13-15 балів* – студент-практикант в основному виконав програму психолого-педагогічного вивчення групи ЗПТО як малої соціальної групи, однак опис проведеної роботи виявився формалізованим. Неточно сформульовані мета й основні завдання. Відповідно не продемонстроване уміння реалізовувати поставлені керівником практики завдання. Результати проведеного дослідження класу групи інтерпретуються неточно, допускаються суттєві помилки. Недостатній рівень узагальнення і класифікації даних. Висновки неповні, недостатньо аргументовані. Усі необхідні складові звіту оформлені, але до них керівником сформульовані суттєві зауваження.

- *12 балів і менше* – студент-практикант не виконав програми вивчення групи ЗПТО як малої соціальної групи. Відсутнє уміння добирати наукову інформацію, необхідну для виконання програми. Не продемонстроване уміння володіти методиками діагностики соціально-психологічних процесів у групі. Спостерігається некоректне їх застосування, нездатність інтерпретувати отримані результати. Документація представлена на перевірку не у повному обсязі – немає опису методик, додатки не оформлені.

Розподіл балів за виконання завдань педагогічного модуля

(враховується як сума балів за виконання усіх завдань):

Критерії оцінювання завдань педагогічного модуля залежать від рівня сформованості у практикантів професійних компетенцій: проєктувальних, конструктивних, процесуальних, гностичних, комунікативних, організаторських.

Оцінка класного керівника за виховну роботу, що проводив студент із учнями під час усієї практики – *5 балів*.

Оцінка методиста з педагогіки або класного керівника за проведений виховний захід – 5 балів.

Конспект залікового виховного заходу – 5 балів.

Розгорнутий самоаналіз проведеного виховного заходу – 5 балів.

Звіт про проведену виховну роботу – 5 балів.

Загальна оцінка за практику повинна узгоджуватись із загальними критеріями має відповідати 100-бальній системі оцінювання за шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно»)

Таблиця V.2

Загальні критерії оцінки педагогічної практики

Показник успішності студента (в балах)	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
1	2	3	4
90 – 100	A	Відмінно	Студент повністю виконав програму практики, завдання з педагогіки та психології, виявив при цьому високий рівень опанування програмового матеріалу, самостійність, уміння робити висновки та узагальнення, здійснювати аналіз педагогічного процесу. Під час практики проводив заняття із застосуванням основних педагогічних технологій навчання, успішно виконував функції класного керівника, проводив різноманітні навчально-виховні заходи. Засвідчив належну фахову та методичну підготовку, показав високу загальну, педагогічну й мовну культуру, здатність до самоаналізу власної діяльності. Вчасно надав належно оформлену документацію.
82 – 89	B	Добре	Студент повністю виконав програму практики, завдання з педагогіки та психології, виявив при цьому достатній рівень компетентності. Студент вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію, виявляє самостійність у підготовці та проведенні занять, та виховних заходів. Документацію оформлено якісно та надано вчасно, однак у процесі роботи допущено незначні фактичні або методичні помилки.

74 – 81	С	Добре	Студент повністю виконав програму практики, завдання з педагогіки та психології. Результати студента під час практики відповідають вимогам рівня В, однак при цьому заняття та виховні заходи студента не відзначаються різноманітністю. Під час виконання завдань із педагогіки та психології допущено незначні помилки.
64 – 73	Д	Задовільно	Студент не в повному обсязі виконав програму практики: відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє базові знання, може помітити неточності у відповідях учнів, однак не виявляє самостійності в проведенні виховної роботи, припускається методичних та теоретичних помилок під час проведення уроків; спостерігаються незначні порушення вимог із педагогіки та психології, що знижує ефективність проведення навчально-виховної роботи. Документацію надано невчасно або її оформлення є не якісним. У виконанні завдань із педагогіки та психології є суттєві помилки.
60 – 63	Е	Задовільно	Студент не в повному обсязі виконав програму практики: припускається помилок під час проведення уроків, позакласні та виховні заходи проводив на низькому рівні, простежується безвідповідальне ставлення студента до практики. Проводиться недостатня робота як класного керівника. Документація надана повністю, однак її оформлення неякісне або не зовсім відповідає вимогам. У виконанні завдань із педагогіки та психології є суттєві помилки.
35 – 59	FX	Незадовільно	Студент не виконав більшість завдань практики. Отримав негативний відгук про роботу під час практики. Виконав лише окремі види робіт. Може повторно пройти педагогічну практику і отримати позитивну оцінку.
0 – 34	Ф	Незадовільно	Студент повністю не виконав програму практики. Є потреба повторного проходження педагогічної практики

Загальна оцінка виробничої практики бакалаврів оголошується на підсумковій конференції.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гуцало Е. У. Від теорії – до практики: дослідження малої навчальної групи (класу) студентами-практикантами педагогічного університету Навчально-методичний посібник. Частина III. Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2012. 83с.
2. Єжова О.В., Абрамова О.В. Технологія оброблення швейних виробів: Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 256 с.
3. Єжова О. В. Конструювання одягу: курс лекцій. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 192 с.
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 20.01.2023).
5. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 20.01.2023).
6. Абрамова О.В., Клочек Л.В., Краснощок І.П., Куценко Т.В., Садовий М.І. Технологія виробів легкої промисловості. Виробнича (педагогічна) практика. Програма та методичні рекомендації для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)»: посібник. Кропивницький: РВВ ЦДПУ імені В. Винниченка, 2020. 47 с.
7. Положення про організацію практичної підготовки в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: ІВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 47 с. URL:https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%A6%D0%94%D0%A3_02.2023.PDF (дата звернення: 05.01.2023).
8. Стандарт вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 – «Освіта / Педагогіка», спеціальність 015 – «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/015-Profosvita-bakalavr.pdf/> (дата звернення: 20.01.2023).
9. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 548 с. URL: <http://lira-k.com.ua/preview/12229.pdf>.
10. Кара С. І. Організація керівництва педагогічною практикою – важлива умова формування професійної компетентності студентів С.І. Кара *Рідна школа*. 2006. № 6. С. 11-13.
11. Клочек Л. В., Ржевська-Штефан З.О. Педагогічна практика студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: психологічний модуль. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. В. Винниченка, 2019. 58с.
12. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Гирич З.І., Кулешова В.В.,

- Прохорова О.О. Дидактичні основи професійної освіти: навч. посібн. для студ. ВНЗ інж.-пед. спеціальностей. Харків: ВПП «Контраст», 2008. 144 с.
13. Кучер З.С, Кучер С.Л. Матеріалознавство швейного виробництва. Навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 320 с.
 14. Мажак З. М. Методика проведення самоаналізу навчальних занять. Івано-Франківськ, 2014. 18 с.
 15. Патлашенко О.А. Матеріалознавство швейного виробництва: Навчальний посібник. 2-ге видання. Київ: Арістей, 2007. 288 с.
 16. Радул В. В., Кравцова Т. О., Краснощок І. П. Педагогічна практика (виконання навчальної програми з педагогіки): Навчально-методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 160 с.
 17. Супрун Н.П., Орленко Л.В., Дрегуляс Е.П., Волинець Т.О. Конфекціонування матеріалів для одягу: Навчальний посібник. Київ: Знання, 2005. 159 с.
 18. Сушан А.Т. Інженерне проектування швейних виробів: Навчальний посібник. Київ: Арістей, 2007. 172 с.
 19. Трифонова О.М., Хомутенко М.В., Садовий М.І. Автоматизовані системи програмних навчальних комплексів: навч.-метод. посібн. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. 120 с.
 20. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шевченко Л.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навчальний посібник; за ред. Гуревича Р.С. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2013. 348 с.
 21. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики : навч. посіб.: у 4 ч.; за ред. акад. М.І. Жалдака. Ч. I: Загальна методика навчання інформатики. К.: Навчальна книга, 2003. 256 с.
 22. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики : навч. посіб.: у 4 ч.; за ред. акад. М.І. Жалдака. Ч. IV: Методика навчання основ алгоритмізації та програмування. К.: Навчальна книга, 2003. 196 с.
 23. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики: навч. посіб.: у 4 ч.; за ред. акад. М.І. Жалдака. Ч. II: Методика навчання інформаційних технологій. К.: Навчальна книга, 2003. 288 с.
 24. Морзе Н.В. Методика навчання інформатики: навч. посіб.: у 4 ч.; за ред. акад. М.І. Жалдака. Ч. III: Методика навчання основних послуг глобальної мережі Інтернет. К.: Навчальна книга, 2003. 196 с.
 25. Лешук І.М. Кабінет інформатики. Харків.: Основа, 2010. 205 с.
 26. Облаштування кабінету інформатики в школі; упоряд. В. Лапінський. Київ: Шк. світ, 2008. 112 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).
 27. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text>.

Додаткова:

1. ДСТУ 2023-91. Деталі швейних виробів. Терміни та визначення.
2. ДСТУ 2033-92 Вироби швейні. Дефекти. Терміни та визначення.

3. ДСТУ 2162-93 "Технологія швейного виробництва. Терміни та визначення". К.: Держстандарт України, 1993. 13 с.
4. ДСТУ 2162-93. Технологія швейного виробництва. Терміни та визначення.
5. ДСТУ ISO 4915:2005 Матеріали текстильні. Типи стібків. Класифікація та термінологія.
6. ДСТУ ISO 4916:2005 Матеріали текстильні. Типи швів. Класифікація та термінологія.
7. Єжова О. В. Інформаційні технології у створенні швейних виробів. Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2015. 220 с. 3.3.

Інтернет-ресурси:

1. Плани занять URL: pksnau.at.ua/nav/nvk/4_plan.doc (дата звернення 30.08.2020 р.)
2. Інструкції до швейних машин URL: <https://sewing.kyiv.ua/uk/> (дата звернення 30.01.2023 р.)
3. Методична розробка «Пам'ять комп'ютера» URL: <https://naurok.com.ua/metodichna-rozrobka-vidkritogo-zanyattya-pam-yat-komp-yutera-120494.html>. (дата звернення 30.08.2020 р.)

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ З ФАХУ

№	Зміст роботи	Тиждень практики	Відмітка про виконання
1	Ознайомлення з професійно-технічним навчальним закладом: бесіда з адміністрацією, розподіл за групами	1-й	
2	Знайомство з класним керівником та учнями групи, майстром виробничого навчання, викладачами професійно-теоретичного навчання.	1-й	
3	Ознайомлення з оснащенням кабінетів та обладнанням майстерень, дослідження матеріально-технічної та навчально-методично бази ЗПТО	1-й	
4	Ознайомлення з документацією групи (класний журнал)	1-2-й	
5	Вивчення нормативної документації майстра виробничого навчання та викладачів теоретичного навчання	1-й	
6	Складання індивідуального плану виконання завдань педагогічної практики	1-й	
7	Відвідування й аналіз класних годин та занять теоретичного і виробничого навчання у закріпленій групі	1-6-й	
8	Вивчення учнівської групи (передбачає уміння спостерігати, складання анкет і тестів для виконання завдань з психології)	1-5-й	
9	Проведення пробних занять теоретичного та виробничого навчання у закріпленій групі	1-2-й	
10	Проведення пробних класних годин	2-й	
11	Відвідування занять інших практикантів	4-6-й	
12	Проведення залікових занять теоретичного та виробничого навчання у закріпленій групі	4-6-й	
13	Проведення залікової класної години	4-6-й	
14	Індивідуальна робота з учнями.	2-6-й	
15	Підготовка звітної документації з педпрактики	6-й	

Додаток Б

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З ФАХУ

Додаток Б.1.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ*Титульна сторінка*

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра технологічної та професійної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

П.І.П. майстра ВН_____
П.І.П. методиста з фаху**Конспект уроку виробничого навчання на тему:**

«_____»

Студента групи ПО _____
факультету математики, природничих наук
та технологій
спеціальності **015** «Професійна освіта
(Технологія виробів легкої промисловості)»

(П.І.П.)

Дата проведення: «__» _____ 202__ р.

Оцінка майстра ВН _____

(підпис)

Кропивницький – 202__

Зразок оформлення плану уроку виробничого навчання**Тема програми:** «...»**Тема уроку:** «.....»**Мета уроку:** Навчальна: формування умінь та навичок з обробки ...Розвиваюча: формування самостійності учнів у професійній діяльності, формування прийомів мислення учнів за схемою: аналіз→порівняння→узагальнення→висновок;Виховна: виховання бережливості, охайності, відповідальності за виконання професійних завдань, формування навичок співробітництва в колективі.**Методична мета:** формування професійної компетентності майбутніх робітників шляхом використання інноваційних педагогічних та виробничих технологій.**Тип уроку:**(формування первинних умінь, формування складних умінь, вдосконалення вмінь та формування навичок, урок комплексного застосування ЗУН).**Вид уроку:** інструктаж, презентація, вправи, самостійна практична робота.**МТЗ уроку:** обладнання майстерні (швейні машини 1022 кл., 22 кл., 51-А кл., праски, спеціальні колодки), інструменти для виконання ручних робіт, пристрої малої механізації, комп'ютер, проектор, екран.**Дидактичне забезпечення:**

1. Презентація «Швейні вироби з використанням ...»(додаток 1).
2. Інструкційно-технологічні картки: «Обробка...»(додаток 2); «Обробка...»(додаток 3).
3. Інструкційно-технологічна картка попередження і усунення дефектів (додаток 4).
4. Картка контролю по виконанню ... (додаток 5).
5. Картки-завдання для учнів (для малих груп) (додаток 6).
6. Погодинна планова картка-завдання (додаток 7).
7. Оціночний лист роботи учнів (додаток 8).
8. Натуральні зразки технологічної обробки вузлів (в послідовності).
10. Натуральний зразок:

Міжпредметні зв'язки: Технологія виготовлення одягу. Тема: «.....».**Матеріалознавство.** Тема: «.....».**Обладнання.** Тема:«.....»**Охорона праці.** Тема: «.....».**Очікувані результати по закінченню уроку(конкретизується відповідно до теми):****Учні повинні знати:**

1. Послідовність обробки
2. Технічні умови обробки
3. Термінологію ручних, машинних, волого-теплових робіт.
4. Пристрої малої механізації для якісного виконання швів.
5. Причини виникнення та способи усунення дефектів при обробці швів.
6. Дрібні неполадки в роботі обладнання та способи їх усунення.
7. Організацію робочого місця при виконанні ручних, машинних, волого-теплових робіт з дотриманням вимог охорони праці.

Учні повинні вміти (конкретизується відповідно до теми):

1. Перевіряти деталі крою з урахуванням напрямку нитки основи.
2. Обробляти зрізи деталей....
3. Організувати робоче місце з дотриманням вимог охорони праці.
4. Своєчасно виявляти та усувати дефекти, які можуть виникнути в процесі обробки.....
5. Вибирати оптимальні режими ВТО при виготовленні виробів з різних матеріалів.
6. Користуватись інструментами, пристосуваннями та пристроями малої механізації.
7. Усувати дрібні неполадки в роботі швейних машин.
8. Перевіряти якість виконання операцій при обробці

Термінологічна робота: засвоєння термінології ручних, машинних, волого-теплових робіт в процесі виконання завдань, рефлексія.

Хід уроку

Структурний елемент уроку	Методи і прийоми навчання	Засоби навчання	Діяльність	
			майстра виробничого навчання	учнів
1	2	3	4	5
1. Організаційна частина				
Організаційна частина	Словесний (бесіда) <i>Прийоми:</i> активізація уваги	Емоційний вплив	Перевірка наявності учнів. Перевірка готовності учнів до уроку. Перевірка готовності майстерні та обладнання до уроку.	Сприймають інформацію, готуються до уроку.
2. Вступний інструктаж				
2.1. Актуалізація знань: - повідомлення теми та мети уроку;	Словесно-наочний	Проектор, екран	Повідомляє тему уроку. Визначає мету, яка повинна реалізуватись під час уроку, орієнтує учнів щодо значимості нової теми. Презентує слайд-шоу швейних виробів. Коментує.	Слухають інформацію, відповідають на запитання
- мотивація вивчення теми;	Демонстрація	Слайд-шоу	Мотивує навчальну діяльність учнів.	Дивляться слайди, слухають коментарі.
- перевірка опорних знань учнів.	<i>Прийоми:</i> Постановка запитань, обговорення корекція відповідей	Усні запитання	Аналізує та узагальнює результати домашнього завдання. Виявляє рівень знань учнів, опитування (<i>запитання з вивчених тем</i>)	Слухають запитання, обмірковують, відповідають
3. Викладення нового матеріалу				
- повідомлення нової інформації	Пояснюваль но-ілюстративний Словесний	Технологічні картки, натуральні зразки в послідовності.	Пояснює характер і послідовність роботи учнів на уроці. Нагадує назви деталей.	Слухають інформацію
- показ трудових прийомів	Практичний показ трудових прийомів, пояснення.	Основні й прикладні деталі (зразка, вузла, виробу), нитки. Обладнання (швейні машини, праска), інструменти особистого користування (<i>ножиці, лінійка, сантиметр, голка, наперсток</i>),	Демонструє на робочому місці трудові прийоми. Пояснює технологічну послідовність обробки вузла чи деталі з дотриманням технічних умов. Запитує термінологію виконуваних робіт. Пропонує учням послідовність обробки. Попереджає про виникнення дефектів під час виконання операцій	Слухають пояснення майстра, стежать за виконанням трудових прийомів, сприймають інформацію. Відповідають на запитання

		натуральні зразки в послідовності.		
<i>Наприклад: показ трудового прийому обкантування краю деталі</i>	<i>Практичний показ трудового прийому, пояснення</i>	<i>Основна деталь, смужка для обкантовування, нитки. Машина 1022кл, праска, інструменти особистого користування (ножиці, лінійка, сантиметр, голка наперсток). Технологічна картка</i>	<i>Показує операцію настрочування смужки на основну деталь з виворітного боку. Смужку лицьовою стороною накладають на виворітній бік основної деталі, зрівнюючи зрізи. Звертає увагу на те, що настрочування виконують по смужці. Ширина шва 0,3-0,4 см. В процесі виконання пояснює, що необхідно щільно обгорнути шов смужкою так, щоб підігнутий зовнішній зріз смужки закрив шов з лицьового боку на 0,1см. Настрочити смужку на 0,1 см від внутрішнього підігнутого краю смужки. Припрасувати обкантований край деталі. Звертає увагу на попередження виникнення дефектів під час виконання даної операції.</i>	<i>Слухають пояснення майстра, сприймають інформацію, відповідають на запитання. Уважно стежать за виконанням операції</i>
- опитування учнів перед початком самостійного виконання завдань	Словесні, письмова робота.	Натуральні зразки. Слайди із тестами, запитаннями, письмові тести.	Питання щодо способів обробки, технологічної послідовності, технічних умов, використання пристроїв малої механізації.	Відповідають на запитання.
- доведення до учнів змісту та обсягу завдання для самостійного виконання; інформування про критерії оцінювання результатів роботи учнів на уроці.	Словесний, слайди із завданнями	Технологічні картки, картки-завдання, натуральні зразки в послідовності	Повідомляє завдання. Інформує про критерії оцінювання результатів роботи учнів на уроці. Організовує вибори експертів із числа учнів.	Слухають пояснення майстра, сприймають інформацію, обирають експертів.
4. Поточний інструктаж.				
пробне виконання учнями нових прийомів	Самостійне виконання навчально – виробничих робіт	Основні й прикладні деталі (зразка, вузла, виробу), нитки. Обладнання	Перед початком роботи з'ясовує: вимоги ОП при виконанні ручних, машинних та волого-теплових робіт; розуміння	Організують робочі місця. Виконують завдання, користуючись

		(швейні машини 1022 кл, 22 кл, 51-А кл, праска), настільний прес, засоби малої механізації, інструменти особистого користування (ножиці, лінійка, сантиметр, голка, наперсток), натуральні зразки в послідовності.	завдань; готовність до практичної роботи. Проведення цільових обходів з метою: - перевірки організації робочих місць; - надання допомоги при виконанні обкантивальних швів; - перевірки дотримання вимог ОП; - перевірки правильності виконання трудових прийомів, дотримання технологічної послідовності обробки та технічних умов на виконання операцій; - проведення при необхідності додаткового інструктажу.	інструкційним і картками. Самостійно аналізують свої дії. Здійснюють самоконтроль і взаємоконтроль
5. Заклучний інструктаж.				
Підведення підсумків уроку	Словесно-роз'яснювальний, аналіз результатів досягнень учнів групою та індивідуально Словесно-наочний	Оціночний лист, роботи учнів Емоційний вплив Роботи учнів	Перевіряє уміння учнів аналізувати свої дії та здійснювати контроль, самоконтроль. Перевіряє якість виконання завдання. Разом з експертами заповнює оціночний лист: - аналізує практичну діяльність учнів в процесі уроку; - аналізує причини помилок учнів в процесі уроку; - аналізує роботу учнів з організації робочого місця в процесі виконання операції та дотримання вимог ОП; - демонструє кращі роботи; Підсумок уроку: - повідомляє про реалізацію мети уроку; - повідомляє та обґрунтовує оцінки учням за виконану роботу; - демонструє кращі роботи; - повідомляє тему наступного уроку та домашнє завдання.	Висловлюють власні враження, досягнення, невдачі. Визначають причини допущених помилок. Проводять самоаналіз, оцінюють власну активність та виконання практичного завдання. Уважно слухають. Розглядають роботи. Запам'ятовують домашнє завдання. Прибирають робочі місця та майстерню.

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗАНЯТТЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОГО
НАВЧАННЯ**
Титульна сторінка

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра технологічної та професійної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

П.І.П. викладача

П.І.П. методиста з фаху

Конспект уроку (назва предмету) на тему:

«_____»

Студента групи ПО _____
факультету математики, природничих наук
та технологій
спеціальності **015** «Професійна освіта
(Технологія виробів легкої промисловості)»,
або 015 Професійна освіта (Комп'ютерні
/Цифрові технології)

(П.І.П.)

Дата проведення: «__» _____ 202__ р.

Оцінка педагога професійно-теоретичного
навчання _____

(підпис)

Зразок оформлення конспекту уроку професійно-теоретичного навчання

Тема уроку:

Мета уроку *Навчальна:* (оволодіти знаннями; засвоїти властивості, закони, особливості, інформацію; усвідомити значення, роль; ознайомитись з принципами організації, дій, улаштування, змістом; сформувати поняття, уявлення; систематизувати знання; розширити знання, сферу, область; узагальнити знання нового матеріалу; завершити вивчення; провести контроль знань; перевірити рівень засвоєння знань; установити взаємозв'язок; тощо).

Розвивальна: (прищепити професійні якості (уважність, охайність, осмислене ставлення до виконуваної роботи, аналітичний погляд на ...); навчити оцінювати з точки зору творчості, логічно мислити; розвивати пізнавальні можливості, самостійність, працелюбство, здібності до...; удосконалювати професійну увагу (зосередженість, активність, стійкість); сприяти формуванню ідей, поглядів, звичок, пізнавального інтересу, розвитку технічних умінь у процесі навчання; формувати професійні якості: окомір, швидкість реакції, просторове уявлення, творче мислення; тощо).

Виховна: (створити атмосферу емоційного підйому; викликати почуття гордості, інтересу, відповідальності, співпереживання, співчуття, радості, поваги; досягти усвідомлення ...; прививати культурну поведінку; формувати відповідальне ставлення до...; виховувати зацікавленість дисципліною, прагнення отримувати нові знання самостійно, професійні риси, почуття відповідальності; тощо).

Методична мета: формування професійної компетентності майбутніх робітників шляхом використання інноваційних педагогічних та виробничих технологій.

Тип уроку:... (визначається відповідно до головної дидактичної мети).

Вид уроку:

Навчально-методичне забезпечення уроку:

Технічні засоби навчання:

комплекти, прилади, які застосовуються в ході заняття – комп'ютер, мультимедійний проектор екран тощо.

Методичні: (картки, роздатковий матеріал, схеми, кросворди, опорні конспекти, тести, довідники, діаграми, відео-фрагменти, мультимедійні презентації тощо).

Міжпредметні зв'язки: (конкретно вказати назви тих дисциплін, які вже вивчалися учнями і є базою для засвоєння навчальної інформації, що виноситься на розгляд даного уроку).

План уроку

1. Організаційна частина (... хв.)
2. Актуалізація опорних знань та життєвого досвіду учнів (або повторення раніше вивченого матеріалу) (... хв.)
3. Мотивація навчально-трудової діяльності учнів (... хв.)
4. Повідомлення теми, мети та завдань уроку (очікуваних результатів) (... хв.)
5. Вивчення нового матеріалу (... хв.)
6. Закріплення вивченого матеріалу (... хв.)
7. Заключна частина (... хв.)

Хід уроку

1. Організаційна частина

- перевірка присутності учнів на занятті
- призначення чергових
- перевірка наявності спецодягу

2. Актуалізація опорних знань та життєвого досвіду учнів

- декілька запитань з раніше вивченого матеріалу, знання яких будуть поглиблені та використані при виконанні практичної роботи)

3. Мотивація навчально-трудої діяльності учнів

- коротко обґрунтовуються тема і завдання уроку

4. Повідомлення теми, мети та завдань уроку

- оголошується і записується тема уроку, формулюється дидактична мета і конкретизуються завдання навчально-трудої діяльності

5. Вивчення нового матеріалу

- представлений розгорнутий план-конспект в якому висвітлені питання теми уроку; встановлення логічного зв'язку між питаннями плану; встановлення зворотних зв'язків із аудиторією; зробити акценти на основні категорії та поняття теми, їх визначення; встановлення зв'язку теорії з практикою та майбутньою професійною діяльністю студентів (з указанням методів роботи вчителя та посилання на дидактичне забезпечення уроку: презентації, інструкційні картки, наочність).

6. Закріплення вивченого матеріалу

- усне опитування (можуть бути використані ігрові технології: «мікрофон», «велике коло» і т.д.);
- тестування (письмове);
- розгадування кросвордів, ребусів із презентації.

7. Заключна частина:

- рефлексія (декілька запитань, що будуть використані під час виконання практичних завдань на уроках виробничого навчання);
- підсумок уроку, оцінювання робіт учнів;
- мотивація оцінок, (виставлення оцінок).
- повідомлення теми наступного уроку, домашнього завдання.

Зразок оформлення конспекту уроку з інформатичних дисциплін

Тема заняття: Пам'ять комп'ютера (Інтернет-ресурси [3])

Мета заняття:

навчальна: сформувати інформаційну, професійну та загально-предметну компетентності шляхом ознайомлення з призначенням, ієрархічною структурою та класифікацією пристроїв пам'яті комп'ютера, основними внутрішніми і зовнішніми запам'ятовувальними пристроями комп'ютера, їх характеристиками, принципами роботи; узагальнення знань студентів про структуру мікропроцесорної системи та призначення її складових; сформувати комунікативні компетентності шляхом розвитку технічної мови та логічного мислення, розвитку навичок самоконтролю та вміння виступати з повідомленнями;

виховна: сформувати професійну компетентність шляхом виховання любові до майбутньої професії, вміння здобувати знання; сформувати комунікативну та соціальну компетентності шляхом виховання поваги до членів колективу, відповідальності за власні вчинки перед колективом та вміння відстоювати власну думку; виховувати уважність, спостережливість та самостійність, старанність, відповідальність;

розвиваюча: сформувати професійну компетентність шляхом розвитку вміння аналізувати та узагальнювати поставлені завдання, розвитку логічного мислення, уваги та нестандартного підходу до розв'язування поставлених завдань, вміння аналізувати та виправляти свої та чужі помилки; сформувати комунікативну та соціальну компетентності шляхом розвитку вміння працювати в колективі, проявляти ініціативу та знаходити спільні рішення для виконання завдань.

Методична спрямованість заняття:

Використання інформаційно-комунікаційних технологій для формування професійної компетентності студентів та активізації їх пізнавальної діяльності.

Застосовані методи

активізації пізнавальної діяльності студентів:

пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, емпіричні (порівняння, аналіз, систематизація).

методи і прийоми контролю знань студентів:

бліц-опитування, самостійна підготовка, вправа «Ланцюжок - Задай питання товаришу».

Міждисциплінарні зв'язки:

Забезпечуючі: інформатика, іноземна мова за професійним спрямуванням, комп'ютерна електроніка, комп'ютерна схемотехніка.

Забезпечувальні: периферійні пристрої, операційні системи, програмування

методи і прийоми контролю знань студентів:

ХІД ЗАНЯТТЯ

Організаційна частина заняття (1 хв.)

Повідомлення теми, плану та мети заняття (1 хв.)

Тема заняття: «Пам'ять комп'ютера»

Питання, які будуть вивчатись на занятті:

1. Призначення та класифікація пам'яті.
2. Ієрархічна структура пам'яті комп'ютера.
3. Основні технічні характеристики.

Мета заняття: вивчити призначення пам'яті, класифікацію пам'яті комп'ютера, характеристику внутрішніх і зовнішніх запам'ятовувальних пристроїв комп'ютера, параметри (основні технічні характеристики) пам'яті, принципи роботи

2. *Актуалізація опорних знань (3 хв.)*

(Використовується метод: блиц-опитування).

1. Що собою являє комп'ютер, його основні функції? *(Очікувана відповідь: це мікропроцесорна система, для забезпечення автоматизації обробки інформації).*
2. Назвіть основні складові що входять до мікропроцесорної системи. *(Очікувана відповідь: ЦП, ОЗП, ПЗП, пристрої введення/виведення).*
3. Вкажіть призначення ЦП. *(Очікувана відповідь: ЦП – виконує арифметичні операції та логічну обробку інформації, керує роботою всіх складових комп'ютера).*
4. Процесор складається з ...*(Очікувана відповідь: арифметико-логічного пристрою (АЛП), призначеного обробляти дані за заданою програмою, розміщеною у запам'ятовувальному пристрої процесора; пристрою керування (ПК), що керує роботою всіх блоків комп'ютера; запам'ятовувального пристрою (регістрів), у якому зберігаються дані, команди та адреси (комірок пам'яті).*
- Назвіть технічні характеристики процесора. *(Очікувана відповідь: тактова частота(у Гц) – величина, що показує кількість елементарних операцій (тактів), яку процесор виконує за 1 с; розрядність – кількість*

одиниць інформації, яку можна опрацьовувати одночасно, виконуючи арифметичні та логічні операції; **кількість ядер** – кількість однакових за структурою процесорів (ОП), об'єднаних в одну мікросхему; **технологія виробництва** – визначає мінімально можливу відстань між електронними колами мікросхем.)

5. Як забезпечується взаємодія між пристроями МПС? (Очікувана відповідь: за допомогою системної шини та необхідних провідників).
6. Що собою являє системна шина? (Очікувана відповідь: є сукупністю сигнальних ліній, які мають певні електричні характеристики і протоколи передачі інформації і служить для передачі даних між окремими функціональними блоками комп'ютера. В своєму складі містить шину даних, шину адрес, шину керування).

4. Мотивація навчальної діяльності студентів (2 хв.)

«Хто володіє інформацією, той володіє світом» Уїнстон Черчіль

На сучасному етапі розвитку суспільства значну роль відіграє інформація.

Впровадження персонального комп'ютера в інформаційну сферу і застосування телекомунікаційних засобів зв'язку визначили новий етап розвитку інформаційних технологій.

Головною метою реалізації інформаційних технологій є підвищення ефективності виробництва на базі використання сучасних ЕОМ розподіленої переробки інформації, розподілених баз даних, різних інформаційних обчислювальних мереж шляхом забезпечення циркуляції і перетворення інформації.

Для ефективного впровадження та використання інформаційних технологій в життя необхідні досконалі знання щодо побудови та функціонування комп'ютера, його складових та взаємозв'язків між ними.

Обробку інформації здійснює головний вузол комп'ютера – процесор. Коли центральний процесор комп'ютера повідомляє іншим компонентам, які завдання слід виконувати, інформація про це повинна бути збережена для подальшого використання. Чим більша кількість пам'яті є у розпорядженні центрального процесора, тим більш складні операції він може виконувати. І чим швидше інформація буде зчитуватися з пам'яті, тим менше часу процесор буде чекати, на виконання підготовчої роботи.

Мікропроцесор ПК має дуже малу область запам'ятовування даних, щовикористовується для зберігання або обробки інформації, або проміжних результатів обробки. Ця пам'ять не достатня для запуску реальних програм, тому ПК включає різні види пам'яті для розміщення програм і даних, якими маніпулює ПК.

5. Вивчення нового матеріалу (16 хв.)

Вивчення нового матеріалу з демонстрацією презентації.

(Використовуються методи: частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний)

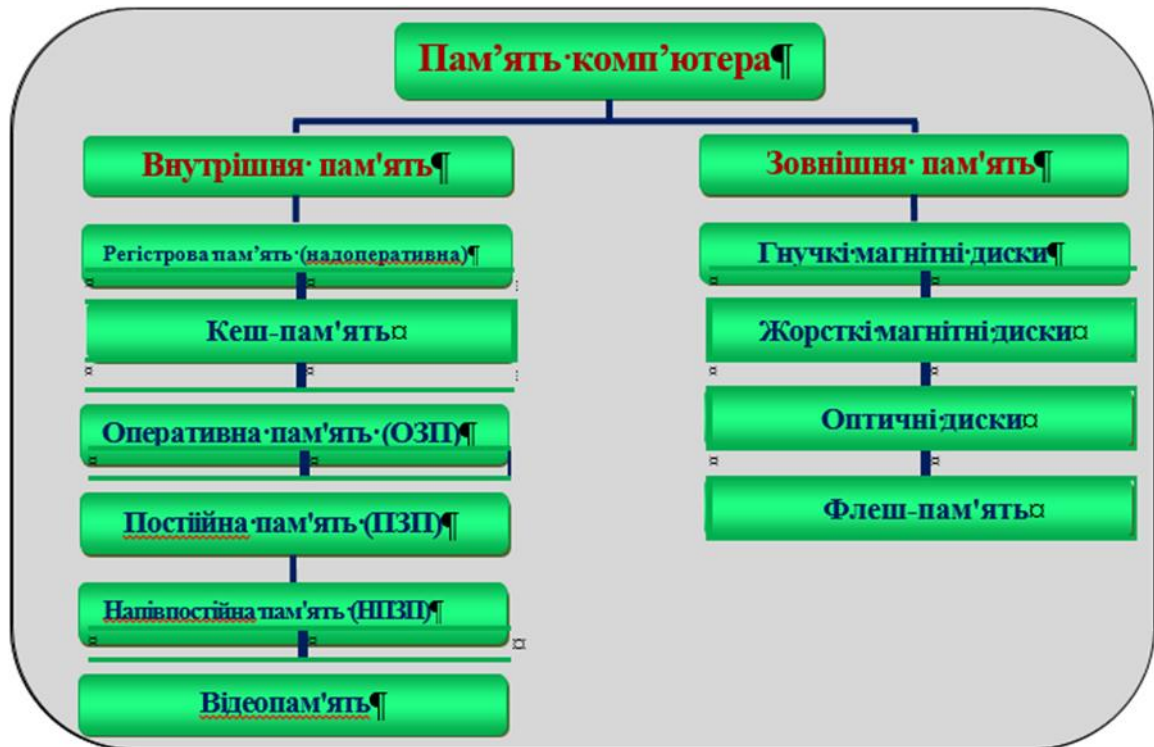
1. Призначення та класифікація пам'яті.

Сьогодні операційні системи і програми будуються за модульним принципом, тобто їх код підвантажується в пам'ять не цілком, а частинами, в міру потреби. До того ж програми тепер виконуються у віртуальній пам'яті, що представляє собою великий дисковий файл з посторінковим доступом, оперативна пам'ять служить свого роду «вікном», через яке відбувається доступ до частини цього файлу. Як наслідок продуктивність комп'ютера в рівній мірі залежить від швидкодії процесора, системи пам'яті, підсистеми вводу-виводу.

Система пам'яті є функціональною частиною МПС, призначеною для запису, зберігання та видачі інформації. Технічні засоби, що реалізують функції пам'яті, називають *запам'ятовувальними пристроями (ЗП)*.

Серед фахівців в області персональних комп'ютерів не існує єдиної думки про класифікацію пам'яті, але найбільш часто застосовують класифікації, наведені нижче.

Класифікація пам'яті комп'ютера

За швидкістю обміну інформацією з АЛЛ розрізняють такі *типи пам'яті*: регістрова пам'ять МП, кеш-пам'ять, оперативна пам'ять, постійна пам'ять, зовнішня пам'ять.

Надоперативний ЗП або регістрова пам'ять МП являє собою сукупність регістрів загального призначення. Звернення до НОЗП не потребує від МП виставлення адреси на шину АВ під час зчитування/запису інформації, тому операції з НОЗП є найбільш швидкодійними. Час вибірки НОЗП-5-7 не. Загальна кількість 8

- або 16-розрядних регістрів у МП зазвичай становить від 16 до 64.

Кеш-пам'ять

Кеш-пам'ять – додаткова спеціальна надшвидка оперативна пам'ять, яка зберігає копії найбільш використовуваних ділянок основної оперативної пам'яті для подальшого швидкого доступу процесора до них. Час доступу процесора до кеш-пам'яті у кілька разів менший ніж до основної оперативної пам'яті і тому середній час доступу до пам'яті зменшується, що збільшує швидкість роботи комп'ютера.

Внутрішня кеш-пам'ять - це оперативна пам'ять статичного типу ємністю 1- 16 Кбайт, яку вбудовано безпосередньо у МП. Внутрішня кеш-пам'ять працює на тактовій частоті процесора. У моделях /386, /486 кеш-пам'ять спільна для даних і команд. У МП *Pentium* кеш-пам'ять використовується окремо для команд і даних.

Зовнішня кеш-пам'ять так само, як і внутрішня, являє собою пам'ять статичного типу, однак має значно більшу ємність. Вона встановлюється на системній платі і працює на частоті шини. Зовнішню кеш-пам'ять призначено для зменшення кількості звернень до інших менш швидкодіючих пристроїв пам'яті.

Ємність зовнішньої кеш-пам'яті в сучасних ПЕОМ становить зазвичай 64 Кбайт – 1 Мбайт і має тенденцію до збільшення.

Першого	Другого	Третього
в більшості процесорів - 128 Кбайт	для настільних ПК становить 1-8 Мбайт	2-20 Мбайт
Збільшення ємності кеш-пам'яті зазвичай збільшує швидкодію процесора.		

Оперативна пам'ять (RAM – *Random Access Memory* - пам'ять із довільним доступом) - це пам'ять статичного або динамічного типу. У мікросхемах статичного типу елементом пам'яті є тригер на біполярних транзисторах або транзисторах зі структурою *метал-діелектрик-напівпровідник* (МДН). В ОЗП динамічного типу елементом пам'яті є конденсатор.

Оперативна пам'ять припускає зміну свого вмісту в ході виконання процесором обчислювальних операцій з даними і може працювати в режимі запису, зчитування та зберігання інформації. Оперативну пам'ять призначено для зберігання змінної інформації - поточних даних, результатів обчислень. Її ємність становить 1-64 Мбайт, час доступу 70-200 нс.

Оперативний запам'ятовувальний пристрій є енергозалежним, тому що інформація, записана в ньому, втрачається після вимкнення живлення.

Постійна пам'ять (ROM - Read Only Memory) - являє собою спеціальну мікросхему, що містить інформацію, яка не має змінюватися у процесі виконання програми. Ця інформація заноситься у ПЗП під час виготовлення або на етапі його програмування у спеціальній пристрої - програматорі, і у процесі роботи МПС може тільки зчитуватися. Постійна пам'ять у МПС працює в режимах зберігання та зчитування і використовується для зберігання таблиць, констант, кодів команд програм, стандартних підпрограм, наприклад, підпрограму BIOS (Basic Input/Output System - базова система вводу/виводу) та програму тестування пристроїв комп'ютера при ввімкненні *POST* (англ. *Power-On Self Test - самоперевірка при ввімкненні енергії*). Основне призначення BIOS полягає в тому, щоб перевірити склад та працездатність системи та забезпечити взаємодію з клавіатурою, монітором, жорсткими та гнучкими дисками. Зазвичай, ПЗП має ємність 64-128 Кбайт. Записана в ПЗП інформація зберігається після вимкнення живлення. Ця властивість ПЗП одержала назву *енергонезалежності*.

Напівпостійна пам'ять (НПЗП) - пам'ять CMOS (Complementary Metal Oxide Semiconductor) - живиться від батарейки і зберігає інформацію про конфігурацію комп'ютера (кількість пам'яті, типах накопичувачів тощо). Саме цю інформацію використовують програмні модулі BIOS при тестуванні ПК після його запуску.

Відеопам'ять (video RAM), що містить дані щодо зображення, - доступна на відеокарті область оперативної пам'яті (наразі понад 1Гб) або виділена область з основної оперативної пам'яті системи, що гірше.

Зовнішня пам'ять реалізується у вигляді нагромаджувачів зі змінними і незмінними носіями: на твердих і гнучких магнітних дисках, стримерах, оптичних і лазерних компакт-дисках (CD-ROM). Обмін інформацією з пристроями пам'яті цього типу є найповільнішим, але така пам'ять найбільша за ємністю. Ємність нагромаджувачів на твердих дисках становить 1-100 Гбайт. Низьку швидкодію зовнішніх ЗП на магнітних носіях зумовлено наявністю електромеханічних пристроїв.

2. Ієрархічна структура пам'яті комп'ютера.

Пам'ять комп'ютера є багаторівневою, на різних рівнях використовуються різні типи запам'ятовувальних пристроїв (ЗП). Найшвидкісна пам'ять – надоперативна регістрова пам'ять (регістровий файл МП) та кеш-пам'ять L1.

Накопичувачі інформації називають зовнішньою тому, що до ядра комп'ютера вона підключається аналогічно зовнішнім пристроям.

3. Основні технічні характеристики.

Основні характеристики пристроїв пам'яті: ємність і швидкодія, тобто об'єм запам'ятовувального пристрою, швидкість читання/запису інформації.

Запам'ятовувальні пристрої характеризуються такими основними параметрами:

- розрядністю даних (визначається розрядністю комірки пам'яті);
- інформаційною ємністю (визначається кількістю одиниць інформації в бітах, яку ЗП може зберігати одночасно). Інформаційну ємність часто позначають через $N \times p$, де N - кількість p -розрядних слів; p - розрядність шини даних. Так, запис значення інформаційної ємності ЗП $2\ 048 \times 8$ або $2\ K \times 8$ означає, що ЗП може зберігати 2 048 байт або 16 384 біт;
- часом вибірки (визначається як інтервал від моменту видачі запиту на передачу даних з пам'яті до моменту появи інформації на виході ЗП);
- тривалістю циклу звернення (циклу пам'яті) t_c (визначається мінімально допустимим інтервалом часу між двома послідовними зверненнями до ЗП);
- напругою живлення $U_{живл}$;
- потужністю енергоспоживання $P_{сп}$ (визначається добутком струму споживання і напруги джерела живлення). Для деяких типів ЗП наводять два значення потужності енергоспоживання - одне для режиму звернення, коли здійснюється запис або зчитування, інше - для режиму зберігання. Потужність енергоспоживання в режимі зберігання зазвичай істотно менша від потужності енергоспоживання режиму звернення;
- питомою вартістю (визначається відношенням вартості ЗП до його інформаційної ємності)

4. Узагальнення та систематизація знань студентів (5 хв.)

(Використовуються методи: тестування, вправа «Ланцюжок - Задай питання товаришу»)

Студенти задають один одному питання по вивченому на парі матеріалу. Оцінюється питання та відповідь на нього.

Орієнтовні питання:

- Назвіть види пам'яті комп'ютера.
- Які види пам'яті відносяться до внутрішньої, а які до зовнішньої?
- Дайте визначення надоперативної пам'яті комп'ютера.
- Дайте визначення оперативної пам'яті комп'ютера.
- Поясніть, чому оперативну пам'ять називають пам'яттю з довільним доступом.
- Дайте визначення постійної пам'яті комп'ютера.
- Які програми розміщують у постійній пам'яті? Яке їх призначення?
- Дайте визначення кеш-пам'яті комп'ютера.
- Назвіть види зовнішньої пам'яті.
- Назвіть основні технічні характеристики пам'яті.
- Що називають інформаційною ємністю пам'яті комп'ютера?

- Що таке швидкість пам'яті комп'ютера, як вона вимірюється?
- Які пристрої пам'яті зберігають дані тільки до вимкнення комп'ютера?
- Яка пам'ять називається енергонезалежною? Поясніть відмінність між енергозалежною і енергонезалежною пам'яттю. Наведіть приклади.

5. Підсумкова частина заняття (1 хв.)

Сьогодні ми вивчили нову тему: «**Пам'ять комп'ютера**».

На занятті було проведено усне опитування по питаннях попередніх тем, а також проведено тестування та опитування по закріпленню нового матеріалу.

Підведемо підсумки та проведемо аналіз і оцінки успішності досягнення мети, і визначимо перспективу подальшої роботи. Оцінювання роботи студентів проводиться з коментарями відповідей.

6. Повідомлення домашнього завдання (1 хв.)

Домашнє завдання:

- вивчити і закріпити призначення пристроїв пам'яті комп'ютера;
- уміти класифікувати пристрої пам'яті комп'ютера;
- уміти характеризувати внутрішні і зовнішні запам'ятовувальні пристрої;

Завдання 1: Закріпити даний матеріал опрацювавши літературу
Мікропроцесорна техніка. Якименко Ю.І., Терещенко Т.О.
 (ст. 187-189)

Завдання 2: Складіть порівняльну таблицю зовнішньої та внутрішньої пам'яті комп'ютера за ємністю та способами запису.

Завдання 3: Скласти кросворд по вивченій темі.

СХЕМА ЛОГІКО-ДИДАКТИЧНОГО АНАЛІЗУ УРОКУ

1. Тема уроку, дата, П.І.Б. того хто проводить урок, його статус (вчитель чи практикант).
2. Забезпечення уроку:
 - наявність дидактичного забезпечення та його відповідність темі та меті уроку;
 - наявність матеріально-технічного забезпечення та його відповідність темі та меті уроку;
 - організація робочих місць учнів та відповідність їх правилам техніки безпеки.
3. Характеристика ходу уроку:
 - наявність плану уроку;
 - форми організації учнів та методи проведення кожного структурного елементу уроку, доцільність їх вибору;
 - правильність і раціональність використання дидактичного та матеріально-технічного забезпечення;
 - логічність, доступність пояснення і закріплення нового навчального матеріалу;
 - рівень відображення новинок техніки, технології, передового досвіду за темою уроку;
 - рівень активності учнів у процесі всього уроку, самостійність і усвідомленість їх дій;
 - відповідність практичних завдань для самостійної роботи учнів на уроці і домашнього завдання темі і меті уроку;
 - методика організації контролю знань, умінь та навичок учнів, її ефективність;
 - зміст зауважень викладача (вчителя), їх педагогічна значущість.
4. Загальні висновки:
 - правильність вибору типу і виду уроку;
 - в якій мірі реалізована мета уроку;
 - що нового було на уроці для розповсюдження у педагогічній практиці;
 - які недоліки уроку, їх причини;
 - рекомендації практиканту.

Вимоги до аналізу уроку:

- обговорення результатів аналізу уроку;
- цілеспрямованість обговорення;
- науковість аналізу;
- принциповість, яка сполучається із доброзичливістю;
- аналіз уроку повинен поєднуватися із висновками і практичними рекомендаціями.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТУ З ФАХУ

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра технологічної та професійної освіти

**ЗВІТ
З ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ**

в _____
(назва закладу бази практики)

студента групи _____ факультету математики, природничих наук
та технологій

(П І Б)

Період проходження практики:
з _____ по _____ 202__ року

Методист з фаху: _____
(П І Б, наук. ступінь, вчене звання)

Перевірив: _____
(підпис методиста з фаху)

Кількість балів за фаховий модуль:

(методист з фаху)

Кропивницький – 202__

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗВІТУ ПРАКТИКАНТА

I. Навчальна робота

1. Загальні відомості про місце і час проходження педпрактики, коротка характеристика ЗПТО: педагогічний склад, обладнання, особливості закладу.
2. Психолого-педагогічна характеристика класу, в якому студент проходив практику. Успішність у даному класі. Відповідність рівня знань, умінь і навичок стандартам професійної освіти. Причини слабкої успішності окремих учнів.
3. Відвідування уроків: виробничого та теоретичного навчання.
 4. Планування і проведення уроків студентами:
 - а) кількість проведених уроків, їх критична оцінка; труднощі, які були при плануванні, у підготовці та в процесі проведення уроку або частини його, як їх подолали;
 - б) засоби, що використовувалися для активізації розумової діяльності учнів на уроці;
 - в) яку наочність виготовив, її роль на уроці.
 5. Індивідуальна робота з учнями, її результати (тести з психології)
 6. Робота з професійної орієнтації учнів.
 7. Труднощі у виконанні завдань навчальної роботи, шляхи їх подолання.
 8. Оволодіння уміннями і навичками проведення навчальної роботи.
 9. Загальні висновки про навчальну роботу.

II. Виховна робота

1. Група, до якої прикріплений студент, особливості планування виховної роботи.
2. Робота, проведена на допомогу класному керівникові, учнівському колективу (її конкретні форми й види).
3. Керівництво суспільно корисною працею учнів.
4. Тематика, якість проведених заходів.
6. Відвідання позакласних виховних заходів, проведених практикантами.
7. Труднощі у підготовці й проведенні виховної роботи у групі.
8. Оволодіння уміннями й навичками організації і проведення виховної роботи.
9. Загальні висновки про виховну роботу.

III. Методична робота

1. Бесіди, проведені директором майстрами, викладачами, класними керівниками на методичні теми (вказати, які саме).
2. Участь у роботі педагогічних рад, методичних об'єднань та секцій.
3. Ознайомлення із документацією і планами роботи школи (вказати конкретно).
4. Вивчення досвіду роботи педагогів ЗПТО.
5. Коротка характеристика виконаного індивідуального завдання.
6. Який матеріал дібрано для написання курсової та кваліфікаційної роботи
7. Вивчення психолого-педагогічної і методичної літератури під час практики, результати її опрацювання.

IV. Висновки

1. Що дала педагогічна практика студенту.
2. Позитивне в організації і проведенні педпрактики.
3. Недоліки виявлені під час практики, шляхи їх усунення (Ваші пропозиції).
4. Пропозиції кафедрам щодо підготовки, організації і проведення педагогічної практики.

Особистий підпис _____

Підпис учителя технологій _____

Підпис класного керівника _____

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВИТЯГУ З ПРОТОКОЛУ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ ЗПТО

Витяг з протоколу
педагогічної ради (назва закладу) №__
від __ 202_ р.

Присутні: директор професійно-технічного навчального закладу, заступник директора, майстри виробничого навчання, викладачі, класні керівники, методист з практики, студенти (вказати П.І.П.)

Порядок денний

1. Підсумки педагогічної практики студентів фізико-математичного факультету Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Слухали: 1. Директора або заступника директора ЗПТО П.І.П., який відмітив

2. Майстра виробничого навчання, який проаналізував проходження практики студента П.І.П. на заняттях виробничого навчання.

3. Викладача П.І.П., який проаналізував проходження практики студента П.І.П. на заняттях теоретичного навчання. ...

4. Класного керівника класу П.І.П., який проаналізував проходження практики студента П.І.П., з виховної роботи ...

Ухвалили: роботу студентів оцінити відповідно

П.І.П. студента	Виробниче навчання	Теоретичне навчання	Виховна робота	Ставлення до практики

Директор ЗПТО

П.І.П.

М.П.

Додаток В.

ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МОДУЛЯ

Додаток В.1.

**ОФОРМЛЕННЯ ПЛАН-КОНСПЕКТУ ЗАЛІКОВОГО ВИХОВНОГО ЗАХОДУ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗПТО****Зразок оформлення титульної сторінки виховного заходу****Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка****Кафедра педагогіки та менеджменту освіти**ЗАТВЕРДЖУЮ
Методист з педагогікиЗАТВЕРДЖУЮ
Класний керівник_____
(підпис)_____
(підпис)**ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО ВИХОВНОГО ЗАХОДУ****ТЕМА:** _____в групі _____
(повна назва навчального закладу)Студента(ки) _____ курсу _____ групи
факультету _____
спеціальності __________
(П.І.П.)

Дата проведення: «__» _____ 202__ р.

Оцінка класного керівника: _____

(підпис)

Кропивницький – 202__

Схема план-конспекту залікового виховного заходу з педагогічної практики у ЗПТО

Мета заходу: (пізнавальна: ..; виховна:.....; розвиваюча:).

Завдання заходу:

- поглибити розуміння сутності морально-етичних понять та моральних норм та правил, щодо прийнятих у суспільстві;
- формування особистої гідності; почуття поваги до...; інтересу до власного здоров'я, спорту, техніки, мистецтва, природи, політики тощо; співчуття до ..., захоплення красою тощо
- формувати погляди і переконання щодо ..., формування ціннісного ставлення до власного здоров'я; переконаності у цінності дружби; прагнення до оволодіння культурою мовлення; розвиток національної самосвідомості тощо.
- сформувати готовність до дії ... (відвідати театр, провести конкурс малюнків, допомогти ветеранам, підготувати концерт і подарунки для дитячого будинку, створити куточок національної символіки, тощо
- сформувати прагнення до самовдосконалення в ...

Форма проведення:

Обладнання і наочність:

Використані практикантом джерела інформації для підготовки заходу:

Рекомендована учням науково-популярна література і методичні джерела інформації:

Попередня підготовка: формування ради по підготовці, формування мікрогруп, розподіл доручень, пошук інформації, планування, залучення до проведення заходу тощо

Хід виховного заходу

I. Вступна частина: вступне слово вихователя, актуалізація теми заходу (прийоми впливу на емоційну сферу вихованців) тощо.

II. Основна частина: викладання інформаційного матеріалу (прийоми реалізації: хто і в якій формі повідомляє інформацію), запитання для обговорення, зміст завдань для групового та колективного виконання, конкурсні завдання тощо.

III. Заключна частина: підведення підсумків, формування готовності вихованців до відповідних дій (прийняття рішення учнями про проведення акції милосердя, допомоги ветеранам, проведення прибирання, впровадження нових правил спілкування, ініціювання зустрічі з видатною людиною, взяття зобов'язань щодо покращення успішності тощо).

IV. Самоаналіз виховного заходу (використовуючи рекомендовану схему, див. Додаток В.3.).

ОРІЄНТОВНА СХЕМА САМОАНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Самоаналіз виховного заходу

Тема: _____

- Аналіз вихідних даних, що зумовило вибір даної теми виховного заходу, актуальність її для учнів класу академічної групи.
- Мета виховного заходу (виховна, навчальна, розвиваюча).
- Форма проведення виховного заходу (бесіди), педагогічна доцільність вибору форми для реалізації поставленої мети.
- Готовність до проведення виховного заходу: як відбулося попереднє ознайомлення учнів із темою і метою виховного заходу, їх участь у підготовчій роботі, підбір літератури, наочності, обладнання, технічних засобів, оформлення приміщення.
- Аналіз проблемних педагогічних ситуацій з якими зіткнулися на підготовчому етапі.
- Вступна частина заходу: мотивація спільної діяльності класного керівника і учнів у ході виховного заходу, способи активізації учнівського колективу на початку роботи.
- Характеристика змісту використаного матеріалу: актуальність матеріалу, спрямованість його на забезпечення мети, відповідність віковим особливостям, рівню розвитку, вихованості учнів, запитам і інтересам даного колективу, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу; роз'яснення нових термінів і понять; правильність і обґрунтованість висновків, рекомендації учням щодо самовиховання.
- Характеристика методів і прийомів роботи: які конкретно методи і прийоми застосовані. їх педагогічна доцільність і спрямованість на реалізацію мети; різноманітність засобів виховання.
- Педагогічна майстерність: уміння володіти собою, ставлення до учнів, стиль педагогічного спілкування, організаторські уміння, педагогічний такт, культура мовлення.
- Заключна частина заходу: проведення колективного аналізу, активність учнів у запропонуванні пропозицій, загальні висновки, програма подальших дій.
- При проведенні заходу а) було цікавим (завдяки чому?); б) менш вдало пройшло (чому?); в) було складно (Що? Як подолати?);
- Загальні висновки: досягнення мети, вплив заходу на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення моральних якостей, формування культури, світогляду; пропозиції щодо дальшого поліпшення проведення подібних заходів, виховної роботи з учнями взагалі.
- Рекомендації.

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНОГО МОДУЛЯ ДЛЯ БАКАЛАВРІВ**

Зразок оформлення титульної сторінки звіту педагогічного модуля

**Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка**

Кафедра педагогіки та менеджменту освіти

Звіт

про проходження виробничої (педагогічної) практики
(педагогічний модуль)

в _ групі _____

(повна назва навчального закладу)

з « » _____ по « » _____ **20** _____ року.

студента(ки) _____ курсу _____ групи
факультету _____
спеціальності _____

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Методист з педагогіки:

(Прізвище, ім'я, по батькові)

(наукове звання, посада)

Оцінка методиста з педагогіки:

підпис

Схема звіту педагогічного модуля практики у ЗПТО

I. Загальні відомості (аналіз знайомлення із професійно-технічним навчальним закладом, учнівським колективом, класним керівником, педагогічним колективом, соціокультурним середовищем, цілі і завдання, які на даному етапі розв'язує ЗПТО, група тощо).

II. Склад студентської групи: віковий склад, співвідношення між особами різної статі, між міським та сільським складом групи.

III. Психолого-педагогічна характеристика академічної групи: стадія розвитку колективу, особливості взаємовідносин класного керівника і учнів групи, шляхи згуртування учнівського колективу (чи реалізовується принцип паралельної дії; як будуються перспективні лінії і їх вплив на розвиток колективу; різноманітність діяльності до якої залучаються учні; активність, самостійність, ініціативність активу чи органів самоврядування; наявність формальних і неформальних лідерів їх вплив на життєдіяльність колективу; наявність ядра опору, пасиву яка з ними взаємодія; морально-духовний розвиток колективу, цінності, традиції, тощо).

IV. Особливості виховної роботи в групі (пріоритет та напрямки виховної роботи, їх відповідність рівню вихованості учнів, інтересів, мотивів, тощо).

Перелік та короткий самоаналіз проведеної студентом виховної роботи.

Аналіз кількох педагогічних ситуацій та способи, за допомогою яких Ви їх розв'язали.

V. Висновки та рекомендації. Загальні психолого-педагогічні висновки та пропозиції щодо вдосконалення виховної роботи в групі. Висновки, щодо Вашої готовності до здійснення функцій класного керівника і пропозиції, щодо оптимізації та підвищення ефективності формування готовності майбутніх педагогів професійної освіти до проходження виробничої (педагогічної) практики.

ЗАВДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО МОДУЛЯ

Додаток Д.1.

Зразок оформлення титульної сторінки звіту

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра філософії, політології та психології

ЗВІТ

про виконання завдань з психології

під час педагогічної практики

студента (студентки) ___ групи

факультету _____

денної форми навчання

спеціальності «_____»

(назва спеціальності)

(П І Б)

Місце проходження практики:

Термін проходження практики:

з _____ до _____ 202__ року

Керівник практики: _____

(П І Б, наук. ступінь, вчене звання)

Кропивницький – 202__

ПРОГРАМА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВИВЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ

1. Загальні відомості про групу. професійно-технічний навчальний заклад, група/ курс, спеціальність. Кількість учнів, їх статеву приналежність, національність, вік. Загальні відомості про успішність, відвідування, дисципліни. Участь у гуртках, творчих та громадських об'єднаннях.

2. Структура учнівської групи. Ступінь організованості групи: організована чи розрізнена. Особливості міжособистісних взаємин між учнями: товариські взаємини чи навпаки – має місце недружелюбність, недоброзичливість. Наявність узгодженої взаємодії та взаємодопомоги членів групи, їх прагнення до співробітництва, взаємовиручки.

Визначення статусу в групі її членів – хто належить до категорії лідерів, «ізольованих» та хто займає проміжну позицію між цими полярними ланками.

Характеристика офіційних та неофіційних лідерів у групі. Стосунки між ними.

Стисла характеристика активу та його діяльності. У якій мірі актив долучається до організаторської діяльності, яким чином розподілені функції серед активістів. Характеристика функціонування органів учнівського самоврядування. Визначення існування неофіційного активу, характеру його взаємин з офіційним активом.

Визначення у групі пасивних, «ізольованих» учнів, які з певних причин знаходяться поза межами реального учнівського життя групи. Формулювання причин їх пасивності, окреслення способів корекції такого статусу. Опис взаємин групи й окремих учнів, які за певних обставин почали протиставляти себе спільноті.

Наявність в академічній групі угруповань, їх спрямованість, з яких причин вони виникли і чому певний час існують. Визначення характеру взаємин між угрупованнями та причин, що зумовили саме таку взаємодію.

3. Спрямованість групи. Інтереси, якими керуються члени групи, ступінь їх спільності, міра впливу на навчання. Наявність чи відсутність спільної мети, ступінь її інтегрованості. Рівень активності учнів. Громадська думка в групі, її ідейний рівень, провідні моральні норми. Наявність критики в групі, її зміст і результативність (конструктивна чи деструктивна). Схильність членів групи до самокритики. Ставлення до порушень норм поведінки та моралі.

Взаємостосунки з іншими групами на курсі. Характер взаємин з представниками різних національностей, релігійних течій (за наявності таких).

Громадська діяльність групи. Громадські заходи, у яких беруть участь члени групи.

4. Характеристика навчальної діяльності учнівської групи. Рівень загального інтелектуального розвитку учнів, підготовленість їх до навчання, здатність до засвоєння навчальних програм дисциплін, які вивчаються. Характеристика успішності групи (підсумкові, поточні оцінки, кількість

відмінників, невстигаючих). Улюблені навчальні дисципліни. Вимоги до учбової діяльності членів групи з боку її активу.

Негативні й позитивні прояви взаємодії і взаємодопомоги в навчальній роботі (взаємодопомога чи підказка, списування). Провідні мотиви навчання.

5. Підготовленість групи за видами діяльності. Види спільної діяльності, у яких беруть участь члени групи і група в цілому. Інтерес у групі до мистецтва, літератури, спорту, туризму, художньої самодіяльності тощо. Форми вияву таких інтересів. Чи відвідують учні театри, кінотеатри? Чи обговорюють книжки, кінофільми, спектаклі?

Чи є у групі досвід спільної діяльності, її результативність? Чи виявляється інтерес групи в успіхах спільної діяльності? Як члени групи реагують на труднощі й невдачі?

6. Психологічна єдність як критерій соціальної зрілості учнівської групи.

6.1. Інтелектуальна єдність групи. Ступінь розуміння учнів один одного. Наявність у групі загальної думки, яка стосується потенційних можливостей і недоліків кожного і групи в цілому. Реакція учнів на критичні зауваження з боку одногрупників, активу, викладачів. Чи спостерігається критичне обговорення недоліків і бажання їх виправити.

6.2. Емоційна єдність групи. Загальний настрій, який домінує у групі. Психологічна атмосфера в групі. Наявність стосунків, які ґрунтуються на симпатії, увазі, чуйності один до одного. Характер переживань учнями успіхів та невдач своєї групи. Визначення того, чи подобається одногрупникам разом проводити вільний час. Ступінь емпатійності, співчуття один до одного. Рівень дружелюбності, взаємної толерантності до недоліків інших. Готовність допомагати іншим, підтримувати їх у потрібні моменти.

6.3. Вольова єдність групи. Здатність групи спільно переборювати труднощі для досягнення загальної мети. Спроможність мобілізувати сили у важкі моменти. Наявність в учнів уміння працювати над поставленим завданням і доводити розпочату справу до кінця. Ступінь самостійності групи у постановці та досягненні цілей.

7. Рівень розвитку групи. Визначення рівня розвитку досліджуваної учнівської групи: асоціації, кооперації, колективу. Обґрунтування такого узагальнення, що має включати характеристику ступеню інтегрованості групи, її згуртованості, взаєморозуміння тощо.

8. Педагогічне керівництво учнівською групою. Необхідність у керівництві з боку директора, класного керівника. Стисла характеристика діяльності класного керівника групи. Міра його впливу на діяльність групи та взаємини учнів. Реалізація індивідуального підходу до кожного члена групи, його зміст (на прикладі окремих ситуацій).

Ставлення групи до викладачів. Викладачі, які користуються найбільшим авторитетом і повагою в учнів групи. Стиль педагогічного спілкування з учнями. Перелік якостей викладачів, що імпонують учням і найбільш ними

цінуються. Ступінь поваги групою викладачів. Найбільш оптимальний стиль педагогічної діяльності у досліджуваній групі.

Вплив вчителя-практиканта на розвиток групи. Характеристика власної педагогічної діяльності як педагога і класного керівника групи.

9. Загальні психолого-педагогічні висновки.

Узагальнення отриманих результатів вивчення учнівської групи.

Пропозиції і рекомендації щодо оптимізації взаємин, подальшого розвитку групи. Визначення шляхів корекції окремих сторін життєдіяльності групи.